ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ
Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
Στοιχεία επικοινωνίας: Βασιλική Βλάχου, νομική σύμβουλος Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 210 9098601, email: v.vlachou@mindigital.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	X

[1] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
[2] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
[3] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
[4] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Υγείας.
[5] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.
[6] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (στο εξής «Οδηγία NIS 2» ή «Οδηγία», L 333) ενσωματώνοντας την Οδηγία αυτή στην ελληνική εννομη τάξη. Η Οδηγία NIS 2, η οποία καταργεί την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (στο εξής «Οδηγία NIS 1», L 194), επικαιροποιεί και διευρύνει σημαντικά τις υποχρεώσεις για την ασφάλεια και τη διαχείριση κινδύνων στον κυβερνοχώρο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εισάγει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση κυβερνοασφάλειας με βάση τον κίνδυνο, με στόχο την επίτευξη υψηλού κοινού επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σε όλα τα κράτη μέλη, ενισχύοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω βελτιωμένων πρωτοκόλλων ασφαλείας και δυνατοτήτων αντιμετώπισης περιστατικών. Δεδομένης της εντατικοποίησης και της αυξημένης πολυπλοκότητας των απειλών και των κυβερνοεπιθέσεων, ο αριθμός, το μέγεθος, η επινοητικότητα, η συχνότητα και ο αντίκτυπος των περιστατικών στον κυβερνοχώρο αυξάνονται και συνιστούν μείζονα απειλή για τη λειτουργία των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. Το γεγονός αυτό επηρεάζει τη λειτουργία υποδομών ζωτικής σημασίας, η οποία βασίζεται σε πληροφοριακά συστήματα και συχνά διαταράσσει την παροχή κρίσιμων υπηρεσιών για την οικονομική και κοινωνική ζωή. Παράλληλα, το κόστος του κυβερνοεγκλήματος διαρκώς αυξάνεται, ξεπερνώντας σε παγκόσμιο επίπεδο τα δέκα τρισεκατομμύρια δολάρια για το έτος 2023, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ψηφιακή μετάβαση συνολικά. Την ίδια στιγμή, σειρά ατομικών δικαιωμάτων βρίσκονται αντιμέτωπα με νέες και σύνθετες απειλές στον κυβερνοχώρο. Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου καλύπτει κενά, τα οποία διαπιστώθηκαν κατά την περίοδο εφαρμογής της Οδηγίας NIS 1, η οποία μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4577/2018 (Α’ 199), τόσο στον καθορισμό μέτρων διαχείρισης κινδύνων κυβερνοασφάλειας και υποχρεώσεων αναφοράς περιστατικών σε όλους τους διευρυμένους τομείς τους οποίους καλύπτει, όπως, μεταξύ άλλων η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγεία, η δημόσια διοίκηση, η εφοδιαστική αλυσίδα, η παραγωγή τροφίμων, οι τηλεπικοινωνίες και οι ψηφιακές υποδομές , όσο και στην ομοιόμορφη

	αντιμετώπιση των σχετικών ζητημάτων στο σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε μία εποχή αυξημένης αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για τον ιδιωτικό τομέα και συνεχιζόμενου ψηφιακού μετασχηματισμού για τον δημόσιο τομέα, η βελτίωση των ικανοτήτων και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ψηφιακού κράτους και της κρίσιμης ψηφιακής υποδομής που υποστηρίζει την παροχή υπηρεσιών ιδιωτικών επιχειρήσεων, σε σημαντικούς τομείς για την κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, αποτελούν επιτακτική ανάγκη για την αδιάλειπτη παροχή των αγαθών και υπηρεσιών αυτών, την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων στον κυβερνοχώρο και την καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θεσπίζεται ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη διακυβέρνηση της κυβερνοασφάλειας, ως διακριτής, οριζόντιου χαρακτήρα δημόσιας πολιτικής, καθώς και μηχανισμοί αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οργανισμών που παρέχουν κρίσιμες υπηρεσίες για την οικονομική και κοινωνική ζωή. Με ένα πλέγμα διατάξεων που υπερβαίνουν την ελάχιστη απαιτούμενη ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας NIS 2 δημιουργείται ένα σταθερό πεδίο διασφάλισης υψηλού επιπέδου κυβερνασφάλειας. Ειδικότερα: **ΜΕΡΟΣ Α':** **Κεφάλαιο Α':** Προσδιορίζεται ο σκοπός και οριοθετείται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. **Κεφάλαιο Β':** Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του σχεδίου νόμου, με τον ορισμό των βασικών και σημαντικών οντοτήτων και προβλέπονται οι αναγκαίοι ορισμοί για τους σκοπούς του νόμου. **Κεφάλαιο Γ':** Θεσπίζονται συντονισμένα κανονιστικά πλαίσια κυβερνοασφάλειας με την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου στρατηγικής, τον ορισμό Εθνικής Αρχής Κυβερνοσφάλειας (ΕΑΚ) ως αρμόδιας Αρχής και ενιαίου σημείου επαφής, τον ορισμό των ομάδων απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (CSIRTs), τη θέσπιση εθνικού πλαισίου διαχείρισης κυβερνοκρίσεων και τη δημιουργία πλαισίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΑΚ και άλλων αρμόδιων αρχών. **Κεφάλαιο Δ':** Θεσπίζεται υποχρέωση λήψης μέτρων διαχείρισης κινδύνων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας από τις βασικές και σημαντικές οντότητες, καθώς και υποχρεώσεις αναφοράς περιστατικών. **Κεφάλαιο Ε':** Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη δικαιοδοσία και την εδαφικότητα και θεσπίζεται υποχρέωση τήρησης μητρώων οντοτήτων και βάσης δεδομένων καταχώρισης ονομάτων τομέα.

	Κεφάλαιο ΣΤ': Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. **Κεφάλαιο Ζ':** Καθορίζονται τα μέτρα εποπτείας και επιβολής για τις βασικές και σημαντικές οντότητες, ορίζεται η ΕΑΚ ως αρμόδια αρχή εποπτείας και ελέγχου, προβλέπονται οι γενικοί όροι για την επιβολή διοικητικών προστίμων, και καθορίζονται τα διοικητικά πρόστιμα και οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης. **Κεφάλαιο Η':** Περιλαμβάνονται οι εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις των κεφαλαίων Α' έως Ζ'. **ΜΕΡΟΣ Β':** Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για: α) το προσωπικό της ΕΑΚ, προκειμένου να επιτελεί αποτελεσματικά τον ενισχυμένο ρόλο της, β) γιαν τον ορισμό Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, διασφαλίζοντας μεθοδολογική αρτιότητα κατά την κάλυψη του κρίσιμου ρόλου αυτού, γ) την πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων των περιοχών εκτός τηλεοπτικής κάλυψης στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας με μόνιμο και οριστικό τρόπο, μέσω της εγκατάστασης Σταθμών Συμπληρωματικής Κάλυψης (Σ.Σ.Κ.), δ) τη χορήγηση νέας προθεσμίας προς παροχή του απαιτούμενου χρόνου, ώστε να διορθωθούν με ακρίβεια και πληρότητα οι πρώτες κτηματολογικές εγγραφές (δικαστικά και εξωδικαστικά ιδίως μέσω των άρθρων 6 και 18 του ν. 2664/1998 (Α' 275)) και ε) την παράταση της διάρκειας της σύμβασης με τίτλο «Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα για την υποστήριξη των επιχειρησιακών λειτουργιών μονάδων υγείας του ΕΣΥ (ΕΠΣΜΥ) της Η.ΔΙ.Κ.Α. ΑΕ», Υποέργο 3 «Παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης και παραγωγικής λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων της Η.ΔΙ.Κ.Α. ΑΕ στον τομέα της υγείας». **ΜΕΡΟΣ Γ':** Καθορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του σχεδίου νόμου.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	ΜΕΡΟΣ Α΄: Η διείσδυση και τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στην οικονομική και κοινωνική ζωή αναδεικνύουν την κυβερνοασφάλεια σε στρατηγικής σημασίας ζήτημα. Η παροχή κρίσιμων υπηρεσιών, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, οι υπηρεσίες υγείας, ο χρηματοπιστωτικός τομέας, εξαρτώνται τόσο από φυσικές όσο και - ολοένα και περισσότερο - από ψηφιακές υποδομές, γεγονός το οποίο αυξάνει τις ευπάθειες και την πιθανότητα διατάραξης της παροχής των κρίσιμων αυτών υπηρεσιών. Η κυβερνοασφάλεια, ως ένας ταχέως εξελισσόμενος και ιδιαιτέρως κρίσιμος τομέας για τη χώρα, συνδέεται άρρηκτα τόσο με την εύρυθμη λειτουργία των κρίσιμων υποδομών της όσο και με την ανθεκτικότητα και απόκριση του κράτους σε κυβερνοαπειλές, καθώς επίσης και με την επιχειρησιακή συνέχεια των υπηρεσιών που παρέχει. Δεδομένης της εντατικοποίησης και της αυξημένης πολυπλοκότητας των απειλών και των κυβερνοεπιθέσεων, ο αριθμός, το μέγεθος, η επινοητικότητα, η συχνότητα και ο αντίκτυπος των περιστατικών στον κυβερνοχώρο αυξάνονται και συνιστούν μείζονα απειλή για τη λειτουργία των συστημάτων

	δικτύου και πληροφοριακών συστημάτων και την παροχή υπηρεσιών που παρέχονται μέσω αυτών. Η επίτευξη υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας αποτελεί ζήτημα με εθνική και υπερεθνική διάσταση. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με την Οδηγία NIS 2 για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε ενωσιακό επίπεδο. ΜΕΡΟΣ Β': α) Η έναρξη καταβολής της μισθοδοσίας του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας από την τελευταία, προϋποθέτει την ακώλυτη λειτουργία σχετικού πληροφοριακού συστήματος. Δοθέντος ότι το σύστημα αυτό βρίσκεται επί του παρόντος σε φάση ολοκλήρωσης, είναι απαραίτητο να παρασχεθεί η προτεινόμενη παράταση για ένα (1) ακόμη έτος. β) Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται απαραίτητη για την επίλυση της πρακτικής αναγκαιότητας που ανακύπτει, στις περιπτώσεις έλλειψης υπαλλήλων ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής. Σημειώνεται ότι λαμβάνεται μέριμνα ο οριζομενος ως ΥΑΣΠΕ να διαθέτει εμπειρία στον τομέα της κυβερνοασφαλειας. γ) Δυνάμει του ν. 4563/2018 (Α' 169), εκδόθηκε η υπό στοιχεία οικ.14177 ΕΞ/14.5.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Επικρατείας και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό (Β' 2066), με την οποία προβλέφθηκαν ρυθμίσεις για την πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων των περιοχών εκτός τηλεοπτικής κάλυψης στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης. Παρά το γεγονός ότι η δράση υλοποιήθηκε με επιτυχία για περισσότερα από τέσσερα χρόνια, το ζήτημα της τηλεοπτικής κάλυψης των περιοχών αυτών δεν έχει επιλυθεί πλήρως με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίζεται ίση πρόσβαση σε τηλεοπτικά προγράμματα εθνικής εμβέλειας για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως γεωγραφικής θέσης. δ) Η προθεσμία διόρθωσης πρώτων κτηματολογικών εγγραφών, η οποία σε ορισμένες περιοχές της επικράτειας λήγει στις 30.11.2024, κρίνεται πως δεν επαρκεί για τη διενέργεια των απαιτούμενων διορθώσεων, ώστε να επιτευχθεί η ακριβής αποτύπωση των κτηματολογικών στοιχείων στο καθεστώς του λειτουργούντος Κτηματολογίου και να εξασφαλισθεί η ασφάλεια δικαίου. ε) Η διακοπή των υπηρεσιών του πληροφοριακού συστήματος μονάδων υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των μονάδων υγείας, επηρεάζοντας την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και την εύρυθμη λειτουργία των νοσοκομείων. Οι εν λόγω υπηρεσίες υποστήριξης της παραγωγικής λειτουργίας των τοπικών πληροφοριακών συστημάτων μονάδων υγείας, είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση του δημόσιου στον τομέα της υγείας, δεδομένου ότι αφορούν στη διαχείριση κρίσιμων δεδομένων και στη λειτουργία των νοσοκομείων όλης της χώρας.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Άμεσα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται σε κρίσιμους τομείς για την οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, καθώς εισάγονται υποχρεώσεις λήψης τεχνικών και οργανωτικών μέτρων κυβερνοασφάλειας, κατά κανόνα σε μεσαίες

	επιχειρήσεις και άνω, που δραστηριοποιούνται στους τομείς και υπο-τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν άμεσα την Εθνική Αρχή Κυβερνοσαφάλειας (ΕΑΚ), ως κεντρικό φορέα για τη διακυβέρνηση, υλοποίηση και εποπτεία εφαρμογής της κυβερνοασφάλειας, ως διακριτής δημόσιας πολιτικής, καθώς και φορείς όπως την αρμόδια οργανική μονάδα του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας για θέματα κυβερνοασφάλειας / κυβερνοάμυνας, που υποστηρίζει μεταβατικά την ΕΑΚ στην εκτέλεση των καθηκόντων της, και τη Διεύθυνση Κυβερνοχώρου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, που ορίζεται ως ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (CSIRT) για τους φορείς του δημόσιου τομέα, καθώς, επίσης, και το σύνολο των Υπουργείων, που αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους και υποχρεώσεις στην υλοποίηση κρίσιμων λειτουργιών. Επιπλέον, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν το μερίδιο εκείνο της αγοράς που δραστηριοποιείται στους τομείς και υποτομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, λόγω της αυξημένης και συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης σε υπηρεσίες, προϊόντα και ειδικότητες στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της πληροφορικής, καθώς και σε άλλες ειδικότητες (όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες, νομικές υπηρεσίες, εκπαίδευση κυβερνοασφάλειας). Έμμεσα, πλην όμως ουσιαστικά, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν το σύνολο των πολιτών, για τους οποίους διασφαλίζεται η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών σε κρίσιμους τομείς, προστατεύοντας και θωρακίζοντας τις ψηφιακές υποδομές με τις οποίες αυτές παρέχονται. Τέλος, αφορούν: α) το προσωπικό της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, β) τους Υπευθύνους Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής, γ) τους μόνιμους κατοίκους περιοχών της Ελλάδας που βρίσκονται εκτός τηλεοπτικής κάλυψης, δ) δικαιούχους εμπραγμάτων δικαιωμάτων που επιθυμούν να προβούν σε διόρθωση πρώτων κτηματολογικών εγγραφών αλλά και τους επαγγελματίες οι οποίοι διενεργούν ή συμπράττουν στη διαδικασία διόρθωσης (ιδίως δικηγόρους και συμβολαιογράφους) και ε) την Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., η οποία διαχειρίζεται τα πληροφοριακά συστήματα στον τομέα της υγείας, τις μονάδες υγείας του ΕΣΥ (όπως μεγάλα νοσοκομεία) και κατ' επέκταση τους ασθενείς και εν γένει τους πολίτες που βασίζονται και κάνουν χρήση των υπηρεσιών υγείας.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
	ν. 4577/2018 (Α' 199) και υπ' αρ. 1017/4.10.2019 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739), για την εφαρμογή του νόμου αυτού ν. 4635/2019 (Α' 167)

	ν. 4961/2022 (Α' 146) ν. 5002/2022 (Α' 228) ν. 5086/2024 (Α΄ 23) ν. 4563/2018 (Α' 169) και η υπό στοιχεία οικ.14177 ΕΞ/14.5.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Επικρατείας και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό (Β' 2066) ν. 4623/2019 (Α' 134)	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας;	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Απαιτείται συνολική και ενιαία νέα ρύθμιση για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας NIS 2, καθώς θεσπίζεται νέο και ενισχυμένο πλαίσιο διακυβέρνησης, με νέους ρόλους για τους φορείς του δημόσιου τομέα και νέες υποχρεώσεις για τους φορείς του ιδιωτικού τομέα, για το οποίο απαιτείται ρύθμιση σε επίπεδο τυπικού νόμου. Οι σκοποί που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης. Ταυτόχρονα, τα προς ρύθμιση θέματα αποτελούν αντικείμενο τυπικού νόμου.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Η αλλαγή διοικητικής πρακτικής δεν θα συνέβαλε στην επίλυση του ζητήματος, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων δεν θα συνέβαλε στην επίλυση των ζητημάτων χωρίς τη θέσπιση των νέων ρυθμίσεων, ενόψει των όσων ήδη αναλύθηκαν.

	Συναφείς πρακτικές
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:

i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αξιοποιούν τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας από το σύνολο, σχεδόν, των κρατών μελών της Ευρωπαικής Ένωσης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι πρακτικές που ακολουθούνται στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στην Ιταλία και στη Γαλλία. Επιπλέον, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ακολουθούν τις διεθνείς τάσεις που επικρατούν στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, ως προς τα ελάχιστα μέτρα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και το μοντέλο διακυβέρνσης της δημόσιας πολιτικής κυβερνοασφάλειας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι τάσεις που επικρατούν στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στο Ηνωμένο Βασίλειο.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	Αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της ενισχυμένης συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαικής Ένωσης, στο πλαίσιο της «Ομάδας Συνεργασίας» που έχει θεσπιστεί σε ενωσιακό επίπεδο, ήδη με τις διατάξεις της Οδηγίας NIS 1, καθώς και του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για τον καθορισμό μέτρων για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

❐ 1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ ❐ 2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ ☒ 3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ❐ 4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ❐ 5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

❐ 6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ❐ 7 ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ❐ 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ☒ 9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ❐ 10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

❐ 11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ❐ 12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ❐ 13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ❐ 14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ❐ 15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ

☒ 16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ☒ 17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	ΜΕΡΟΣ Α΄: - Η περαιτέρω ενδυνάμωση του εθνικού συστήματος διακυβέρνησης, των ικανοτήτων της χώρας και των αρμόδιων αρχών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. - Η ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας των επιχειρήσεων που παρέχουν κρίσιμες και σημαντικές υπηρεσίες για την κοινωνικοοικονομική ζωή. ΜΕΡΟΣ Β΄: - Η άμεση διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της ΕΑΚ ως προς τον ενισχυμένο ρόλο της. - Η μεθοδολογική αρτιότητα κατά την κάλυψη των κρίσιμων θέσεων του ΥΑΣΠΕ, ώστε, ελλείψει υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής, να δύναται να ορίζεται ως ΥΑΣΠΕ υπάλληλος οποιουδήποτε κλάδου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ. - Η διασφάλιση σταθερής πρόσβασης στους εθνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης στις περιοχές της επικράτειας που δεν έχουν πρόσβαση. - Η παροχή επαρκούς χρονικού περιθωρίου για τη διόρθωση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών. - Η εξασφάλιση της λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. μέχρι την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την επιλογή νέου αναδόχου, ο οποίος θα αναλάβει τη μακροχρόνια υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. στον τομέα της υγείας.
	ii) μακροπρόθεσμοι:	ΜΕΡΟΣ Α΄: - Η θεσμική και τεχνολογική θωράκιση έναντι των κυβερνοαπειλών και η συνολική αναβάθμιση του επιπέδου της κυβερνοασφάλειας στη χώρα, που συνιστούν παράμετρο εξέχουσας σημασίας για την προάσπιση της δημόσιας ασφάλειας. - Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του κράτους και των κρίσιμων, βασικών και σημαντικών υποδομών έναντι απειλών και επιθέσεων στον κυβερνοχώρο. - Η ενίσχυση του ψηφιακού οικοσυστήματος στη χώρα, μέσω της διαμόρφωσης ενός περιβάλλοντος με ασφαλείς υποδομές. - Η δημιουργία ασφαλούς, ανθεκτικού και ανταγωνιστικού ψηφιακού περιβάλλοντος, που διασφαλίζει χωρίς αποκλίσεις τη συνολική ανθεκτικότητα της χώρας έναντι απειλών και η προώθηση της συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών.

	- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ψηφιακής οικονομίας, με προώθηση της καινοτομίας και της ανάπτυξης και η ενθάρρυνση της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και πρακτικών ασφάλειας. - Η εμπέδωση εμπιστοσύνης στην ψηφιακή αγορά και στην ασφάλεια των ψηφιακών υπηρεσιών, με στόχο την ενίσχυση των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων των πολιτών και των επιχειρήσεων. - Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών και των επιχειρήσεων στις ψηφιακές υπηρεσίες του κράτους και της αγοράς, η οποία συνιστά ιδιαιτέρως σημαντικό παράγοντα στην προσπάθεια διευκόλυνσης και ενίσχυσης του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. ΜΕΡΟΣ Β΄: - Η διασφάλιση μόνιμης και πλήρους τηλεοπτικής κάλυψης για τους μόνιμους κατοίκους περιοχών που δεν έχουν πρόσβαση σε ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας, στόχος που σχετίζεται με λόγους εθνικής σημασίας και με την ίση πρόσβαση σε τηλεοπτικά προγράμματα εθνικής εμβέλειας για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως γεωγραφικής θέσης. - Η βελτίωση της ποιότητας των κτηματολογικών εγγραφών, η ακριβέστερη αποτύπωση και κατοχύρωση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων και η εμπέδωση της ασφάλειας δικαίου.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ❒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ❒	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	
	Εξηγήστε:	

12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	
	Εξηγήστε:	

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	1	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α', ο οποίος συνίσταται στην επίτευξη υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας σε εθνικό επίπεδο, με την ενσωμάτωση της Οδηγίας NIS 2 στην εθνική έννομη τάξη.
	2	Με την προτεινόμενη ρύθμιση οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Α', το οποίο συνίσταται: • στον καθορισμό της αρμόδιας εθνικής αρχής για την εποπτεία εφαρμογής και την εφαρμογή του νόμου, σε επίπεδο τεχνικό, επιχειρησιακό και στρατηγικό, • στην υποχρεωτική λήψη μέτρων ενίσχυσης της κυβερνοσφάλειας κρίσιμων και σημαντικών οργανισμών και επιχειρήσεων, • στην ενίσχυση της συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων, • στη θέσπιση ενός αποτελεσματικού, αναλογικού και αποτρεπτικού εποπτικού μηχανισμού για τη διασφάλιση της εφαρμογής των υποχρεώσεων που απορρέουν από το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.
	3	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α', το οποίο καλύπτει τομείς υψηλής κρισιμότητας και το σύνολο των σημαντικών τομέων για τη θωράκιση της κοινωνικοοικονομικής ζωής στον κυβερνοχώρο. Συγκεκριμένα, θεσπίζεται ενιαίο κριτήριο με ποσοτικά χαρακτηριστικά για τον προσδιορισμό των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α'. Ειδικότερα, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του όλες οι οντότητες που χαρακτηρίζονται μεσαίες επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 2 του παραρτήματος της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης

	Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124) ή υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια για τις μεσαίες επιχειρήσεις και ταυτόχρονα δραστηριοποιούνται στους τομείς και παρέχουν τα είδη υπηρεσιών ή ασκούν τις δραστηριότητες που καλύπτονται από τον παρόντα νόμο. Επιπλέον, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' ορισμένες οντότητες ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, εφόσον πληρούν ειδικά ποιοτικά κριτήρια, τα οποία υποδεικνύουν βασικό ρόλο για την κοινωνία, την οικονομία ή για συγκεκριμένους ευαίσθητους τομείς.
4	Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζονται δύο (2) κατηγορίες οντοτήτων με κριτήριο αφενός το μέγεθος και αφετέρου τη σπουδαιότητά τους για την παροχή κρίσιμων υπηρεσιών, τη λειτουργία της αγοράς ή την ιδιαίτερη σημασία τους, ανεξαρτήτως μεγέθους. Ειδικότερα, οι οντότητες διακρίνονται ως εξής: 1. Βασικές οντότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται: • Κατά κανόνα, κάθε επιχείρηση ή οργανισμός που υπερβαίνει τα ανώτατα όρια για τις μεσαίες επιχειρήσεις (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του παραρτήματος της Σύστασης 2003/361/ΕΚ) και δραστηριοποιείται στους τομείς του παραρτήματος Ι του προτεινόμενου σχεδίου νόμου: ενέργεια, μεταφορές, τράπεζες, υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών, υγεία, πόσιμο νερό, λύματα, ψηφιακές υποδομές (μεταξύ των οποίων πλέον και οι πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, πάροχοι υπηρεσιών cloud, data center κ.ά.), διαχείριση υπηρεσιών Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (πάροχοι διαχειριζομένων υπηρεσιών «Managed Service Providers» και πάροχοι διαχειριζομένων υπηρεσιών ασφάλειας «Managed Security Service Providers MSSPs»). • Οντότητες δημόσιας διοίκησης. • Πάροχοι υπηρεσιών DNS, TLD name registries, υπηρεσιών εμπιστοσύνης, ανεξαρτήτως μεγέθους. • Οργανισμοί των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του προτεινόμενου σχεδίου νόμου που ορίζονται ως τέτοιοι βάσει ειδικών κριτηρίων. • Οργανισμοί που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου για την προστασία των κρίσιμων υποδομών (L 333). • Οργανισμοί που αναγνωρίστηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4577/2018 και το άρθρο 16 της υπ' αρ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας, πριν από τις 16 Ιανουαρίου 2023, ως φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών.

	2. Σημαντικές οντότητες (παράρτημα ΙΙ), στις οποίες περιλαμβάνονται: • Κάθε επιχείρηση ή οργανισμός που υπερβαίνει τα ανώτατα όρια για τις μεσαίες επιχειρήσεις (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του παραρτήματος της Σύστασης 2003/361/ΕΚ) και δραστηριοποιείται στους τομείς του παραρτήματος ΙΙ του προτεινόμενου σχεδίου νόμου: ταχυδρομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ταχυμεταφορών, διαχείριση απορριμμάτων, κατασκευή, παραγωγή και διανομή χημικών ουσιών, παραγωγή, επεξεργασία και διανομή τροφίμων, κατασκευή εξοπλισμού (όπως ιατρικού, ηλεκτρονικού, μηχανολογικού εξοπλισμού κ.ά.), πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών (περιλαμβανομένων των πλατφορμών μέσων κοινωνικής δικτύωσης), ερευνητικοί οργανισμοί. • Κάθε επιχείρηση ή οργανισμός των παραρτημάτων Ι και ΙΙ που δεν πληροί το κριτήριο του μεγέθους, πλην όμως αναγνωρίζονται ως τέτοιοι από τα κράτη-μέλη βάσει κριτηρίων. Μετά την υποβολή των στοιχείων των περ. α) έως ε) της παρ. 3 από τις υπόχρεες οντότητες στην ψηφιακή πλατφόρμα της παρ 4 του άρθρου 29, η ΕΑΚ καταρτίζει σχετικό κατάλογο βασικών και σημαντικων οντοτήτων, καθώς και οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες καταχώρισης ονομάτων τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία κάθε οντότητας.
5	Προκειμένου να αποφεύγεται η συρροή διατάξεων και να μην αντίκεινται σε τομεακές ενωσιακές νομικές πράξεις που επιφέρουν τουλάχιστον ισοδύναμα αποτελέσματα στο ίδιο πεδίο, η NIS 2, που ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, λειτουργεί συμπληρωματικά και επικουρικά σε ό, τι έχει ήδη ρυθμιστεί ειδικά ή τομεακά σε ενωσιακό επίπεδο. Οι οντότητες του τραπεζικού τομέα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής, καθώς εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009, (ΕΕ) 648/2012, (ΕΕ) 600/2014, (ΕΕ) 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (L 333). Ωστόσο, εξακολουθούν να υποχρεούνται σε άμεση και ισοδύναμη αναφορά περιστατικού κυβερνοασφάλειας αλλά και σε άμεση αναφορά στην ΕΑΚ απευθείας, βάσει των υποχρεώσεων αναφοράς περιστατικών του παρόντος. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη οι κατευθυντήριες γραμμές που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 13.9.2023 [C(2023) 6068/13.09.2023 και C(2023) 6070/13.09.2023], όπως αυτές τροποποιούνται και ισχύουν κάθε φορά, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας NIS 2.
6	Στην προτεινόμενη ρύθμιση παρατίθενται οι ορισμοί των εννοιών που περιέχονται στο Μέρος Α’ και είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή του,

	σύμφωνα με τους ορισμούς της Οδηγίας NIS 2 αλλά και της αντίστοιχης τομεακής ή ενωσιακής νομοθεσίας, όπου υπάρχει παραπομπή.
7	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύνταξη Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας (Ε.Σ.Κ.), η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον, μεταξύ άλλων: α) πρόβλεψη στρατηγικών στόχων και προτεραιότητες για την επίτευξη και διατήρηση υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας και συνεκτικό πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξή τους, β) τους αναγκαίους πόρους για την επίτευξη των εν λόγω στόχων και γ) τα αναγκαία κανονιστικά μέτρα και μέτρα πολιτικής για την κυβερνοασφάλεια. Η Ε.Σ.Κ. τελεί σε αρμονία με τη Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας που διαμορφώνεται από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
8	Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η ΕΑΚ αρμόδια αρχή για την κυβερνοασφάλεια, παρακολουθεί την εφαρμογή του νόμου και αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής, για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας. Με τον ορισμό της ΕΑΚ ως ενιαίου σημείου επαφής και αρμόδιας εποπτικής αρχής διασφαλίζεται ο αναγκαίος συντονισμός για την αναγνώριση και τον μετριασμό των κινδύνων στον κυβερνοχώρο σε εθνικό επίπεδο και καθιερώνεται ένας εποπτικός μηχανισμός ικανός να επιτελεί τον ρόλο του αποτελεσματικά και με την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία έναντι των εποπτευόμενων φορέων. Η ΕΑΚ έχει κεντρικό ρόλο στη δημόσια πολιτική κυβερνοασφάλειας, όπως ορίζεται ήδη στον ν. 5086/2024 (Α' 23), και δύναται να κινητοποιεί, να συντονίζει και να κατευθύνει τη δράση του συνόλου των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την εφαρμογή του πλαισίου κυβερνοασφάλειας σε στρατηγικό και κανονιστικό επίπεδο, καθώς και σε επιχειρησιακές και τεχνικές λειτουργίες, μέσω του αναγκαίου ελέγχου συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΕΑΚ ασκεί καθήκοντα συνδέσμου για τη διασφάλιση της διασυνοριακής συνεργασίας των αρχών της Ελλάδας με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και, κατά περίπτωση, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA), καθώς και για τη διασφάλιση διατομεακής, οριζόντιας συνεργασίας με άλλες αρμόδιες αρχές εντός της Ελλάδας, όπως την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας κ.ά.. Η ΕΑΚ κοινοποιεί αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον ορισμό της ως αρμόδιας αρχής και ενιαίου σημείου επαφής, τα καθήκοντά της, καθώς και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των στοιχείων αυτών.
9	Με την προτεινόμενη ρύθμιση η ΕΑΚ ορίζεται υπεύθυνη για τη διαχείριση περιστατικών μεγάλης κλίμακας και κρίσεων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας (αρχή διαχείρισης κυβερνοκρίσεων), διασφαλίζει

	τη συνοχή με το υφιστάμενο πλαίσιο για τη γενική εθνική διαχείριση κρίσεων, ενώ συμμετέχει από πλευράς Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο οργανώσεων διασύνδεσης για κρίσεις στον κυβερνοχώρο (EU-CyCLONe), ως οργανισμός CyCLO. Στο πλαίσιο αυτό, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του Μέρους Α', εκδίδεται απόφαση του Διοικητή της ΕΑΚ, η οποία εγκρίνεται εντός ενός (1) μήνα από την Επιτροπή Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 23 του ν. 5002/2022 (Α' 228), με την οποία καταρτίζεται εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών μεγάλης κλίμακας και κρίσεων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, στο οποίο καθορίζονται οι στόχοι και οι ρυθμίσεις για τη διαχείριση περιστατικών μεγάλης κλίμακας και κρίσεων. Τέλος, προβλέπεται η κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο ευρωπαϊκό δίκτυο οργανισμών διασύνδεσης για κυβερνοκρίσεις (EU-CyCLONe) των αντίστοιχων πληροφοριών.
10	Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την Οδηγία NIS 2, πρέπει να είναι επαρκώς εξοπλισμένα όσον αφορά τόσο τις τεχνικές όσο και τις οργανωτικές ικανότητες για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιστατικών και κινδύνων, καθώς και για τον μετριασμό των επιπτώσεών τους. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑΚ ορίζεται με την προτεινόμενη ρύθμιση ως αρμόδια ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team- CSIRT), ενώ ειδικά για τους οργανισμούς της δημόσιας διοίκησης, ως CSIRT ορίζεται η Διεύθυνση Κυβερνοχώρου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Ταυτόχρονα, για την επίτευξη υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας δύναται να καθορίζονται και έτερες CSIRTs. Οι έτερες CSIRTs επιλαμβάνονται συμβάντων που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών του οικείου τομέα, εφόσον ζητηθεί η συνδρομή τους από την ΕΑΚ, και έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν την ΕΑΚ αμελλητί για συμβάν που διαπιστώνουν. Επίσης, η ΕΑΚ ως ενιαίο σημείο επαφής και οι τυχόν έτερες CSIRTs, συνεργάζονται μεταξύ τους για τους σκοπούς της τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο Μέρος Α'. Προβλέπεται η συνεργασία της ΕΑΚ και άλλων CSIRTs και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών, σύμφωνα με το άρθρο 21, με τομεακές ή διατομεακές κοινότητες βασικών και σημαντικών οντοτήτων, καθώς και η συμμετοχή σε αξιολογήσεις από ομοτίμους στο πλαίσιο της συνεργασίας τους εντός του δικτύου CSIRT. Για να διευκολυνθεί, εξάλλου, η άντληση διδαγμάτων από τις κοινές εμπειρίες, να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη και να επιτευχθεί κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας, προβλέπεται η αξιολόγηση των CSIRT από ομοτίμους του δικτύου CSIRT της Ένωσης. Προβλέπεται ακόμη η σύσταση ειδικών ομάδων απόκρισης οι οποίες δεν ασκούν καθήκοντα ελέγχου, αλλά συστήνονται για παροχή συνδρομής σε περίπτωση εκδήλωσης περιστατικού.

11	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται οι απαιτήσεις, οι τεχνικές ικανότητες και τα καθήκοντα των CSIRTs, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι επαρκώς εξοπλισμένες, όσον αφορά τόσο τις τεχνικές όσο και τις οργανωτικές τους ικανότητες, για την πρόληψη, τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση περιστατικών και κινδύνων, τον μετριασμό των επιπτώσεών τους, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ρητά προβλέπεται, στο πλαίσιο ενίσχυσης των ικανοτήτων της χώρας και της διευρωπαϊκής συνεργασίας σε τεχνικό επίπεδο, ότι η ΕΑΚ, επικουρούμενη κατά περίπτωση από τις λοιπές CSIRTs, μπορεί να συμμετέχει σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας, ενώ συμμετέχει και στο δίκτυο CSIRT του άρθρου 15 της Οδηγίας NIS 2.
12	Δεδομένου ότι οι ευπάθειες συχνά εντοπίζονται και γνωστοποιούνται από τρίτους, ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ή υπηρεσιών Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών πρέπει να θεσπίσει τις αναγκαίες διαδικασίες για τη λήψη πληροφοριών από τρίτους σχετικά με ευπάθειες. Στο νέο πλαίσιο για τη συντονισμένη γνωστοποίηση ευπαθειών σε έμπιστες οντότητες, και προκειμένου οι ευπάθειες που εντοπίζονται κυρίως σε προϊόντα αλλά και σε υπηρεσίες να αντιμετωπίζονται το συντομότερο δυνατόν και με συστηματικό και συντονισμένο τρόπο, ανατίθεται με την προτεινόμενη ρύθμιση συντονιστικός ρόλος για τους σκοπούς της συντονισμένης γνωστοποίησης ευπαθειών στην ΕΑΚ, ως CSIRT, ενεργώντας ως αξιόπιστος ενδιάμεσος φορέας που θα διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των αναφερουσών οντοτήτων και των κατασκευαστών ή παρόχων προϊόντων και υπηρεσιών Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
13	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζεται η αναγκαία συνεργασία μεταξύ της ΕΑΚ, έτερων CSIRT και ενός συνόλου άλλων φορέων με συναφείς αρμοδιότητες, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο αναγκαίος συντονισμός στην εφαρμογή της οριζόντιας δημόσιας πολιτικής κυβερνοασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται και συστηματοποιείται η συνεργασία της ΕΑΚ και των CSIRTs, με τις αρμόδιες αρχές επιβολής του Μέρους Α', ιδίως τις εισαγγελικές αρχές, την Ελληνική Αστυνομία, φορείς, όπως η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, τους εποπτικούς φορείς που ορίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/93/ΕΚ (L 257), την Τράπεζα της Ελλάδος, την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και τις αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557.

	Η ΕΑΚ, ως αρμόδια εθνική αρχή σύμφωνα με την Οδηγία NIS 2, και οι λοιπές αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557, συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες, σε τακτική βάση, όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων, τους κινδύνους, τις κυβερνοαπειλές και τα περιστατικά, καθώς και τους κινδύνους, τις απειλές και τα περιστατικά εκτός του κυβερνοχώρου, που επηρεάζουν βασικές οντότητες που προσδιορίζονται ως κρίσιμες οντότητες βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557. Παράλληλα, προβλέπεται πλέγμα ρυθμίσεων για την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας και την επίτευξη οριζόντιου συντονισμού μεταξύ όλων των υπηρεσιών και φορέων που έχουν συναφή ρόλο και αρμοδιότητες. Τέλος, ο ορισμός τομεακών σημείων επαφής και συνεργασίας σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 30 του σχεδίου νόμου, τίθεται αποκλειστικά με γνώμονα την ενίσχυση του συντονισμού και του πλαισίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΑΚ και των επιμέρους αρμόδιων για θέματα κυβερνοασφάλειας αρχών, φορέων, υπηρεσιών και οργανικών μονάδων και δεν θίγει τις θεσπισμένες με άλλες διατάξεις αρμοδιότητες της ΕΑΚ ή των λοιπών υπηρεσιών.
14	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιφορτίζεται η διοίκηση των βασικών και σημαντικών οντοτήτων με την ευθύνη για τη λήψη των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων κυβερνοασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, τα όργανα διοίκησης είναι υπεύθυνα για την έγκριση των αναγκαίων μέτρων, την αποτελεσματική εφαρμογή τους και τη διαρκή ανατροφοδότηση αυτών με βάση περιοδικά αποτελέσματα εφαρμογής, καθώς και για την εκπαίδευση και καλλιέργεια κουλτούρας κυβερνοασφάλειας σε κάθε οργανισμό. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η συμμόρφωση εκ μέρους των υπόχρεων οντοτήτων προς τις σχετικές υποχρεώσεις τόσο για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων όσο και για την έγκαιρη γνωστοποίηση περιστατικών κυβερνοασφάλειας στην αρμόδια CSIRT.
15	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπονται τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι βασικές και σημαντικές οντότητες, έχοντας υπόψη και την αντιμετώπιση κινδύνων που απορρέουν από την αλυσίδα εφοδιασμού τους και τη σχέση με τους προμηθευτές τους, ενώ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεις για το προσωπικό τους. Ειδικότερα, επιβάλλεται υποχρέωση για τις βασικές και σημαντικές οντότητες να λαμβάνουν κατάλληλα και αναλογικά τεχνικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούν για τις δραστηριότητές τους ή για την παροχή των υπηρεσιών τους, καθώς και για την πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των περιστατικών στους αποδέκτες των υπηρεσιών τους ή σε άλλες υπηρεσίες και οργανισμούς. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι αναλογικά με τον βαθμό έκθεσης της οντότητας σε κινδύνους και με τον

	κοινωνικό αντίκτυπο που θα είχε ένα περιστατικό, καθώς, επίσης, και κατάλληλα ανάλογα με την κατηγορία της οντότητας. Περαιτέρω, οι βασικές και σημαντικές οντότητες υποχρεούνται να ορίζουν ένα αρμόδιο στέλεχός τους, ανάλογων προσόντων και εμπειρογνωμοσύνης, ως Υπεύθυνο Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΥΑΣΠΕ). Τα καθήκοντα του ΥΑΣΠΕ είναι ασυμβίβαστα με αυτά του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) του άρθρου 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και των άρθρων 7 και 8 του ν. 4624/2019 (Α' 137). Ο ΥΑΣΠΕ, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων του και σύμφωνα με τις διεθνείς καλές πρακτικές, πρέπει να διαθέτει κατάλληλο επίπεδο αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων, δυνατότητα εφαρμογής τους από τις επιμέρους οργανικές μονάδες της οντότητας, απευθείας ενημέρωση των ανώτατων οργάνων διοίκησης, συντονισμό της διαχείρισης περιστατικών ασφαλείας, καθώς και των διαδικασιών εφαρμογής των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης από καταστροφή.
16	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξορθολογίζεται και αυστηροποιείται η υποχρέωση υποβολής αναφοράς περιστατικών, η οποία υποβάλλεται στην ΕΑΚ [24ωρη προθεσμία για αρχική γνωστοποίηση περιστατικού – «early warning», πληρέστερη ενημέρωση για το περιστατικό εντός εβδομήντα δύο (72) ωρών, ακολουθούμενη από ενδιάμεση πληροφόρηση εάν ζητηθεί από την ΕΑΚ και, τέλος, υποβολή τελικής, πλήρους αναφοράς το αργότερο εντός ενός (1) μήνα]. Αυτή η προσέγγιση πολλαπλών σταδίων ως προς την αναφορά σοβαρών περιστατικών επιτυγχάνει ταχεία αναφορά και ενημέρωση της αρμόδιας CSIRT, που συμβάλλει στον μετριασμό της πιθανής εξάπλωσης σοβαρών περιστατικών και στην έγκαιρη γνωση της κατάστασης σε εθνικό επίπεδο και, επιπλέον, επιτρέπει στις βασικές και σημαντικές οντότητες να αναζητούν στήριξη, ώστε να ανακάμπτουν από περιστατικά κυβερνοασφάλειας. Ταυτόχρονα, διασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, όπου κατά περίπτωση απαιτείται.
17	Με την προτεινόμενη ρύθμιση σκοπείται η ενθάρρυνση της χρήσης ευρωπαϊκών και διεθνώς αποδεκτών προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών σχετικών με την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής εφαρμογής των μέτρων διαχείρισης κινδύνων. Τα μέτρα ενθάρρυνσης ορίζονται με απόφαση του Διοικητή της ΕΑΚ.

18	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζονται ζητήματα δικαιοδοσίας και εδαφικότητας, αίροντας ασάφειες που έχουν διαπιστωθεί κατά το παρελθόν, λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα του ίδιου του διαδικτύου και συνεπώς της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο.
19	Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την ενημέρωση της ΕΑΚ με βασικά στοιχεία ψηφιακών υποδομών, οι οποίες είναι ιδιαιτέρως κρίσιμες για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο [όπως οι πάροχοι υπηρεσιών Domain Name System (DNS), τα μητρώα ονομάτων top-level domain (TLD), οι οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες καταχώρισης ονομάτων τομέα, οι πάροχοι υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, οι πάροχοι υπηρεσιών κέντρων δεδομένων, οι πάροχοι δικτύων διανομής περιεχομένου, οι πάροχοι διαχειριζομένων υπηρεσιών, οι πάροχοι διαχειριζομένων υπηρεσιών ασφάλειας, οι πάροχοι επιγραμμικών αγορών ή επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης]. Παράλληλα, λόγω της σημασίας τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται από την ΕΑΚ στον ENISA, ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την υποχρέωση τήρησης σχετικού μητρώου σε ενωσιακό επίπεδο.
20	Με την προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ανθεκτικότητα του Domain Name System (DNS) και των μητρώων ονομάτων [top-level domain (TLD)], λόγω της ιδιαίτερης κρισιμότητάς τους στην κυβερνοασφάλεια.
21	Με την προτεινόμενη ρύθμιση σκοπείται η ενθάρρυνση ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας μεταξύ οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου και, κατά περίπτωση, άλλων οντοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, με στόχο την ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας. Επιδιώκεται η συστηματοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω «κοινοτήτων» βασικών και σημαντικών οντοτήτων, των προμηθευτών τους ή παρόχων υπηρεσιών κυβερνοασφάλειας με στόχο την ευρύτερη καλλιέργεια κουλτούρας ασφάλειας στον κυβερνοχώρο.
22	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η κοινοποίηση πληροφοριών στην ΕΑΚ, οι οποίες αφορούν σε περιστατικά, κυβερνοαπειλές και παρ' ολίγον περιστατικά, σε εθελοντική βάση, πέραν της υποχρεωτικής κοινοποίησης περιστατικών του παρόντος νόμου. Η κοινοποίηση αυτή επιτρέπει στην ΕΑΚ να σχηματίζει εγκαίρως πληρέστερη αντίληψη για την ασφάλεια του κυβερνοχώρου σε εθνικό επίπεδο, δρώντας όχι μόνο κατασταλτικά αλλά και προληπτικά.
23	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται μηχανισμός εποπτείας και επιβολής κυρώσεων, ο οποίος ενεργεί με λειτουργική ανεξαρτησία κυρίως ως προς την ικανότητά του να ελέγχει και να επιβάλλει κυρώσεις τόσο σε οντότητες του ιδιωτικού τομέα, όσο και σε φορείς της δημόσιας

	διοίκησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Με βάση τον Κανονισμό Ελέγχου και Εποπτείας της ΕΑΚ, διασφαλίζονται η εμπειρογνωμοσύνη και η επάρκεια των αρμόδιων ελεγκτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και η άντληση εμπειρογνωμοσύνης από πιστοποιημένους από την ίδια, τεχνικούς εμπειρογνώμονες. Για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, και ιδίως των κρατικών φορέων, η εποπτεία αυτών ασκείται αποκλειστικά από τους επιθεωρητές της ΕΑΚ και από πιστοποιημένους από αυτήν επιθεωρητές του δημοσίου, οι οποίοι κατά περίπτωση μπορούν να επικουρούνται από πιστοποιημένο από την ΕΑΚ τεχνικό εμπειρογνώμονα (Subject Matter Experts, SMEs) σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Ελέγχου και Εποπτείας της ΕΑΚ. Τα έσοδα από τις χρηματικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων καθώς και τα τέλη εποπτείας και ελέγχου που καταβάλλονται από την οφελούμενη οντότητα, αποτελούν πόρους της ΕΑΚ και διατίθενται αποκλειστικώς για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της.
24	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναλύονται τα μέτρα εποπτείας για τις βασικές οντότητες (όπως τακτικοί και στοχευμένοι έλεγχοι ασφάλειας, έκτακτοι ειδικοί έλεγχοι, επιτόπιες επιθεωρήσεις και εποπτεία εκτός των εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων δειγματοληπτικών ελέγχων, σαρώσεις ασφαλείας), καθώς και τα διαθέσιμα μέσα για τις αρμόδιες αρχές (αίτημα παροχής πληροφοριών – πρόσβαση σε στοιχεία, έκδοση δεσμευτικών οδηγιών κ.ά), τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση τήρησης των υποχρεώσεών τους, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα για φορείς της δημόσιας διοίκησης, λόγω του ειδικού καθεστώτος που τους διέπει. Επιπλέον, προβλέπονται ειδικές διοικητικές μη χρηματικές κυρώσεις σε περίπτωση που τα μέτρα επιβολής των περ. α) έως δ) και στ) της παρ. 4 κρίνονται αναποτελεσματικά και δεν ληφθούν τα ζητούμενα από την ΕΑΚ μέτρα αποκατάστασης ή συμμόρφωσης. Ειδικότερα, κατά της βασικής οντότητας μπορεί να επιβληθεί με απόφαση του Διοικητή της ΕΑΚ ή να ζητηθεί από τον τελευταίο η αναστολή της πιστοποίησης ή της εξουσιοδότησης για το σύνολο ή μέρος των υπηρεσιών που παρέχει ή των δραστηριοτήτων που εκτελεί η βασική οντότητα. Κατά των φυσικών προσώπων που είναι υπεύθυνοι για την άσκηση διευθυντικών καθηκόντων σε επίπεδο διευθύνοντος συμβούλου ή νομικού εκπροσώπου στη βασική οντότητα δύναται να επιβληθεί με την απόφαση του Διοικητή της ΕΑΚ προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων στη βασική οντότητα. Οι ανωτέρω διοικητικές μη χρηματικές κυρώσεις επιβάλλονται και έχουν ισχύ μέχρι η βασική οντότητα να συμμορφωθεί και να λάβει τα απαιτούμενα κατά την παρ. 5 μέτρα και μόνο ως ύστατο μέτρο για τη συμμόρφωση των βασικών οντοτήτων, τηρουμένης της αρχής της

	αναλογικότητας. Η εν λόγω κύρωση κατά των ανωτέρω φυσικών προσώπων επιβάλλεται κατ' εφαρμογή της ευθύνης τους, όπως αυτή θεσπίζεται στην παρ. 6. Διευκρινίζεται ότι η ειδική ευθύνη των ανωτέρω φυσικών προσώπων και η διοικητική μη χρηματική κύρωση που τους επιβάλλεται με βάση το παρόν άρθρο, δεν θίγει την κείμενη νομοθεσία περί ευθύνης των οντοτήτων της δημόσιας διοίκησης, καθώς και περί ευθύνης δημοσίων υπαλλήλων και αιρετών ή διορισμένων μελών της διοίκησής τους.
25	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναλύονται τα μέτρα εποπτείας για τις σημαντικές οντότητες (όπως κατασταλτική εποπτεία εντός και εκτός των εγκαταστάσεων, στοχευμένοι έλεγχοι ασφαλείας, επιτόπιες επιθεωρήσεις και εποπτεία εκτός των εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων δειγματοληπτικών ελέγχων, σαρώσεις ασφαλείας), καθώς και τα διαθέσιμα μέσα για τις αρμόδιες αρχές (όπως αίτημα παροχής πληροφοριών, πρόσβαση σε στοιχεία, έκδοση δεσμευτικών οδηγιών κ.α.). Επιτυγχάνονται με τον τρόπο αυτό η αναγκαία ασφάλεια δικαίου και η διασφάλιση της τήρησης των σχετικών υποχρεώσεων εκ μέρους των υπόχρεων οντοτήτων.
26	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται γενικοί όροι για την επιβολή διοικητικών προστίμων και κυρώσεων σε βασικές και σημαντικές οντότητες, με στόχο τη θέσπιση ενός αποτελεσματικού, αναλογικού και αποτρεπτικού κυρωτικού πλαισίου τηρουμένων των αρχών της προηγούμενης ακρόασης, της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητας , ενώ λαμβάνεται ειδική μέριμνα, αναφορικά με τις οντότητες δημόσιας διοίκησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Διευκρινίζεται ότι οι χρηματικές κυρώσεις (πρόστιμα) επιβάλλονται σε βάρος των οντοτήτων, ενώ σε βάρος των φυσικών προσώπων επιβάλλεται η μη χρηματική κύρωση της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου.
27	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται υποχρέωση ενημέρωσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε περίπτωση που διαπιστώνεται παραβίαση προσωπικών δεδομένων, στο πλαίσιο της εποπτείας ή της επιβολής κυρώσεων από την ΕΑΚ και ρυθμίζονται ζητήματα που προκύπτουν κατά την επιβολή προστίμων σε αυτήν την περίπτωση.
28	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται υποχρέωση της ΕΑΚ, ως αρμόδιας αρχής της Ελλάδας, για παροχή αμοιβαίας συνδρομής σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση που μία οντότητα, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, παρέχει υπηρεσίες σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, ένα εκ των οποίων είναι η Ελλάδα, ή παρέχει υπηρεσίες σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και έχει εγκατάσταση σε έτερο κράτος μέλος και ένα από ως άνω κράτη είναι η Ελλάδα.

29	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται ειδικότερες διατάξεις για τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Συγκεκριμένα, οι ως άνω πάροχοι εντάσσονται ήδη ρητά στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και οφείλουν να τηρούν τα τεχνικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα κυβερνοασφάλειας, που προβλέπονται στο άρθρο 15 και εξειδικεύονται περαιτέρω με τις κανονιστικές πράξεις των παρ. 13 έως 15, 17 και 19 του άρθρου 30. Τα ανωτέρω μέτρα αφορούν το σύνολο των βασικών και σημαντικών οντοτήτων και, λόγω της κρισιμότητας του τομέα των τηλεπικοινωνιών, ενδέχεται να κριθεί από την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) ότι δεν επαρκούν για την επίτευξη ικανοποιητικού επιπέδου ασφάλειας. Επομένως, για τους παρόχους αυτούς, η Α.Δ.Α.Ε. διατηρεί στην περίπτωση αυτή τις ρυθμιστικού χαρακτήρα αρμοδιότητές της για την επιβολή, κατά την κρίση της, περαιτέρω εξειδικευμένων μέτρων. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η Α.Δ.Α.Ε., ορίζεται ως τομεακό σημείο επαφής και συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, με στόχο την επίτευξη υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η περαιτέρω εξειδίκευση της συνεργασίας της Α.Δ.Α.Ε. με την ΕΑΚ., η οποία εκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από την εκατέρωθεν ανταλλαγή πληροφοριών, τη συντονισμένη εποπτεία για την επίτευξη των σκοπών του παρόντος και της Οδηγίας NIS 2, της αποτελεσματικής εφαρμογής, παρακολούθησης και ανατροφοδότησης του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού, της θέσπισης ειδικότερων μέτρων κυβερνοασφάλειας για τον οικείο τομέα, έως και κάθε ειδικότερο θέμα που άπτεται της συνεργασίας των οικείων υπηρεσιών σε θέματα διαχείρισης και διερεύνησης συμβάντων κυβερνοασφάλειας, σημαντικών περιστατικών, καθώς και διαχείρισης κρίσεων στον κυβερνοχώρο.
30	Το παρόν άρθρο του σχεδίου νόμου περιλαμβάνει εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση συναφών, ειδικότερων τεχνικών και λεπτομερειακών ζητημάτων με κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται από τη διοίκηση κατ' εξουσιοδότηση του νόμου. Η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων για την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του Μέρους Α' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου κρίνεται αναγκαία λόγω της έντονα τεχνικής διάστασης της κυβερνοασφάλειας και του συνήθως ραγδαίου ρυθμού της τεχνολογικής εξέλιξης. Μέσω των εξουσιοδοτικών διατάξεων διασφαλίζονται η τεχνική ουδετερότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης, η διάρκειά της στον χρόνο και η εφαρμογή της σε ένα περιβάλλον διαρκώς μεταβαλλόμενων τεχνικών δεδομένων.

31	Η προτεινόμενη ρύθμιση περιλαμβάνει μεταβατικές και τελικές διατάξεις, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από το υφιστάμενο στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο και να μην υπάρξει κενό στην εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την κυβερνασφάλεια. Ιδίως, διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία CSIRT μέχρι την έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Διοικητή της ΕΑΚ, σχετικά με την επάρκεια των μέσων και πόρων της CSIRT της ΕΑΚ για την αποτελεσματική άσκηση του κρίσιμου ρόλου της. Επιπλέον, προβλέπεται ότι αφενός όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στον ν. 4577/2018 (Α' 199), για ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, νοείται αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αφετέρου όπου γίνεται αναφορά σε φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4577/2018 ή στους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (ΦΕΒΥ) της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 ή στους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών (ΠΨΥ) της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 νοούνται οι βασικές οντότητες της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος σχεδίου νόμου. Η τελευταία πρόβλεψη επιβάλλεται δεδομένου ότι η διάκριση μεταξύ των ΦΕΒΥ και των ΠΨΥ που ακολουθούσε η Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 δεν αντιστοιχεί στη διάκριση μεταξύ των βασικών και σημαντικών οντοτήτων που υιοθετούν η υπό κύρωση Οδηγία και το παρόν σχέδιο νόμου. Επίσης, προβλέπεται ειδικώς για τα μέτρα του άρθρου 15, η ισχύς του Κανονισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (υπ' αρ. 28/2024 απόφαση της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, Β' 551), για περιορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, στο μέτρο που αφορά τις υποχρεώσεις των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αντίστοιχα, προβλέπεται, ότι ο ως άνω Κανονισμός θα ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν δύναται ομοίως να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες για τα ενισχυμένα μέτρα κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 29.
32	Στην προτεινόμενη ρύθμιση περιλαμβάνονται καταργούμενες διατάξεις.
33	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 21 του ν. 5086/2024 (Α' 23), προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η ΕΑΚ επιτελεί αποτελεσματικά τον ενισχυμένο ρόλο της.
34	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 18 του ν. 4961/2022 (Α' 146), ώστε ελλείψει υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής να δύναται να ορίζεται ως ΥΑΣΠΕ υπάλληλος οποιουδήποτε κλάδου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, διασφαλίζοντας μεθοδολογική αρτιότητα κατά την κάλυψη του κρίσιμου αυτού ρόλου. Επιπλέον, προστίθεται περ. ε) στην παρ. 4 του άρθρου 113 του ν. 4961/2022 αναφορικά με τον καθορισμό εθνικών σχημάτων

	πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε..
35	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζεται μόνιμη και πλήρης τηλεοπτική κάλυψη για τους κατοίκους περιοχών εκτός τηλεοπτικής πρόσβασης στην Ελλάδα, μέσω της εγκατάστασης Σταθμών Συμπληρωματικής Κάλυψης (Σ.Σ.Κ.). Η ρύθμιση αποσκοπεί στην επίλυση του ζητήματος της τηλεοπτικής κάλυψης με οριστικό τρόπο, προσφέροντας τη δυνατότητα χρηματοδότησης για την προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία, αναβάθμιση και συντήρηση αυτών των σταθμών από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την ΕΔΥΤΕ Α.Ε.
36	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται νέα καταληκτική προθεσμία διόρθωσης των αρχικών εγγραφών για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3481/2006 (Α’ 162), εφόσον η αποκλειστική προθεσμία της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275) ή οι παρατάσεις της δεν έχουν λήξει μέχρι την 30η.11.2018. Στις περιοχές αυτές, η υφιστάμενη καταληκτική προθεσμία της 30ης.11.2024 κρίνεται, με βάση τα παρόντα δεδομένα, πως δεν επαρκεί για τη διενέργεια των απαιτούμενων διορθώσεων πρώτων εγγραφών (εξωδικαστικών και δικαστικών). Ως εκ τούτου τίθεται νέα προθεσμία, η οποία λήγει μετά την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας. Περαιτέρω, στην παρ. 2Α του άρθρου 102 του ν. 4623/2019 (Α’ 134) ως προς τη δυνατότητα αμφισβήτησης και διόρθωσης ανακριβούς εγγραφής, σε ακίνητα με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», είτε εξωδικαστικά, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των υποπερ. αα), αβ), αγ) και αδ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2664/1998, είτε κατόπιν άσκησης αγωγής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, η καταληκτική προθεσμία της 30ης.11.2024 αντικαθίσταται από προθεσμία, η οποία λήγει με την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας, υπό την προϋπόθεση, ότι κατόπιν της λήξης της αποκλειστικής προθεσμίας για κάθε περιοχή, δεν έχουν εγγραφεί μεταγενέστερες πράξεις επί του κτηματολογικού φύλλου του ακινήτου. Αντίστοιχα, ορίζεται για τις περιοχές αυτές η ίδια προθεσμία όσον αφορα α) στη διόρθωση ανακριβούς εγγραφής με την ένδειξη «Ελληνικό Δημόσιο», σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, όταν ο τίτλος του αιτούντος τη διόρθωση ή των

	δικαιοπαρόχων του (άμεσων ή απώτερων) είναι παραχωρητήριο του Ελληνικού Δημοσίου και β) στη διόρθωση της ανακριβούς εγγραφής με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6, όταν στα οικεία κτηματολογικά φύλλα κατά την οριστικοποίηση των αρχικών εγγραφών αναγνωρίστηκε ως δικαιούχος του δικαιώματος ο δικαιοπάροχος του αιτούντος τη διόρθωση, ενώ ο τίτλος κτήσης του σχετικού δικαιώματος από τον αιτούντα τη διόρθωσή του είναι μεταγεγραμμένος στα βιβλία μεταγραφών του αντίστοιχου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει στο μεταξύ μεσολαβήσει άλλη, ασυμβίβαστη κατά περιεχόμενο, εγγραφή στο κτηματολογικό φύλλο.
37	Η προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκει να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ανάγκης παράτασης της σύμβασης για το «Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα που υποστηρίζει τις επιχειρησιακές λειτουργίες των μονάδων υγείας του ΕΣΥ (ΕΠΣΜΥ) της ΗΔΙΚΑ ΑΕ», ειδικότερα για το Υποέργο 3, που αφορά την παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης και παραγωγικής λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων της ΗΔΙΚΑ ΑΕ στον τομέα της υγείας. Αυτή η παράταση κρίνεται επιτακτική, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή και αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών που είναι κρίσιμες για τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων της ΗΔΙΚΑ Α.Ε. στον τομέα της υγείας, μέχρι την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο στον οποίο θα κατακυρωθεί το αποτελέσμα του εν εξελίξει διαγωνισμού.
38	Ορίζεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	**X**	**X**			
		Μείωση δαπανών	**X**	**X**			
		Εξοικονόμηση χρόνου	**X**	**X**	**X**		**X**
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	**X**	**X**	**X**		**X**
		Άλλο: Ανθεκτικότητα υποδομών	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**

	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	x	x	x		x
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	x	x	x		x
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	x	x	x		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	x	x	x	x	x
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΜΕΡΟΣ Α΄: Οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων και στη μείωση του αριθμού και της έκτασης των κυβερνοεπιθέσεων, που μπορούν να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις τόσο για τον δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα, καθώς εκτιμάται ότι θα επιτρέψουν την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση περιστατικών στον κυβερνοχώρο, προστατεύοντας κρίσιμες υποδομές και υπηρεσίες για τους πολίτες, σε τομείς όπως η υγεία, η ενέργεια και οι μεταφορές. Επίσης, οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αναμένεται ότι θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στις ψηφιακές υπηρεσίες, αυξάνοντας τη χρήση τους και προωθώντας την ψηφιακή οικονομία, καλλιεργώντας μια κουλτούρα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης για τους συνακόλουθους κινδύνους. Περαιτέρω, τα αυξημένα μέτρα ασφαλείας εκτιμάται ότι θα βοηθήσουν τις εγχώριες επιχειρήσεις να παραμείνουν ανταγωνιστικές στην αγορά και να μειώσουν το κόστος από κυβερνοεπιθέσεις και περιστατικά κυβερνοασφάλειας και ότι, επιπλέον, θα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών, μειώνοντας τις πιθανότητες παραβίασης και κατάχρησης των δεδομένων αυτών από κυβερνοεγκληματίες. Επιπρόσθετα, με τις ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου εκτιμάται ότι διασφαλίζεται η παροχή κρίσιμων υπηρεσιών με απομακρυσμένο τρόπο, η οποία πραγματοποιείται με χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών.

ΜΕΡΟΣ Β΄: Εκτιμάται ότι το άρθρο 35 θα συμβάλλει στην εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης όλων των πολιτών στις τηλεοπτικές υπηρεσίες, με τη διασφάλιση μόνιμης και πλήρους τηλεοπτικής κάλυψης για τους μόνιμους κατοίκους περιοχών εκτός τηλεοπτικής πρόσβασης στην Ελλάδα, μέσω της εγκατάστασης Σταθμών Συμπληρωματικής Κάλυψης (Σ.Σ.Κ.). προάγοντας την κοινωνική συνοχή, επιτρέποντας σε αυτούς τους κατοίκους να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και προγράμματα εθνικής εμβέλειας, γεγονός σημαντικό για τη συμμετοχή τους στην κοινωνία και την πολιτική ζωή της χώρας. Επιπλέον, το άρθρο 36 αναμένεται να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των εγγραφών, στην ακριβέστερη αποτύπωση και κατοχύρωση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, και στην εμπέδωση της ασφάλειας δικαίου με τη χορήγηση επαρκούς χρονικού περιθωρίου για τη διόρθωση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών. Τέλος το άρθρο 37 θα συμβάλλει στη διασφάλιση της συνέχειας και της αποτελεσματικότητας των πληροφοριακών συστημάτων στον τομέα της υγείας, που είναι κρίσιμη για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΣΥ, εφόσον οι υπηρεσίες υγείας θα παρασχεθούν αδιαλείπτως, μειώνοντας τον κίνδυνο διακοπών που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την πρόσβαση και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στους πολίτες.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	**X**	**X**			
		Υποδομή / εξοπλισμός	**X**	**X**			
		Προσλήψεις / κινητικότητα	**X**	**X**			
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	**X**	**X**			
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	**X**	**X**			
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση	**X**	**X**			
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση		**X**			
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΜΕΡΟΣ Α΄: Για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή των ρυθμίσεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, απαιτείται η ενίσχυση, σε επίπεδο υποδομής και στελέχωσης, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και, συνακόλουθα, η εκπαίδευση των στελεχών του, για τη συμμόρφωση με τις ποικίλες απαιτήσεις της Οδηγίας NIS 2. Έτι περαιτέρω, είναι αναγκαία η ενίσχυση της ΕΑΚ, ως αρμόδιας εθνικής αρχής, δεδομένης της αποστολής που καλείται να επιτελέσει, σε συνάρτηση με τις αυξημένες υποχρεώσεις με βάση το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Πολυάριθμες σχετικές μελέτες, άλλωστε, αναδεικνύουν το έλλειμμα σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, ενώ το γεγονός αυτό έχει οδηγήσει τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Κυβερνοασφάλειας να συμπεριλάβει την έλλειψη επιστημονικά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού ως μια από τις δέκα (10) βασικές απειλές στον κυβερνοχώρο που αντιμετωπίζει το σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την τρέχουσα δεκαετία.

ΜΕΡΟΣ Β΄: Εκτιμάται ότι α) από την εφαρμογή του **άρθρου 35** αναμένεται ένα εύλογο κόστος, το οποίο μπορεί να προκύψει από την Εγκατάσταση Σταθμών Συμπληρωματικής Κάλυψης (Σ.Σ.Κ.). Το κόστος περιλαμβάνει την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση των Σ.Σ.Κ., οι οποίοι απαιτούν υλικοτεχνική υποδομή και τεχνική υποστήριξη. Από την εφαρμογή του **άρθρου 36** δεν αναμένεται να προκύψει πρόσθετο κόστος. Τέλος, από την εφαρμογή του **άρθρου 37** αναμένεται ένα εύλογο κόστος από την ανάγκη υποστήριξης και αναβάθμισης των πληροφοριακών συστημάτων της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. στο τομέα της υγείας για το απολύτως απαραίτητο χρονικό διάστημα, μέχρι την εκτιμώμενη ολοκλήρωση του εκκρεμούς διαγωνισμού επιλογής αναδόχου. Σε περίπτωση ευδοκίμησης της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας, συντομότερα από τον ανωτέρω εκτιμώμενο χρόνο (29.4.2025), προβλέπεται η αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	**X**	**X**			
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους	**X**	**X**			
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	**X**	**X**			
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης	**X**	**X**			
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	**X**	**X**			
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Μέρος Α΄: Η πολυπλοκότητα και κρισιμότητα του τομέα της κυβερνοασφάλειας απαιτεί διαρκή ετοιμότητα, ισχυρό οριζόντιο υπηρεσιακό συντονισμό και συνεργασία. Ο σχετικός κίνδυνος αμβλύνεται λόγω της παρουσίας εθνικών εποπτικών αρχών με υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία, σε συνδυασμό με την καθιέρωση μιας ολιστικής προσέγγισης στη διακυβέρνηση της πολιτικής κυβερνοασφάλειας. Σε κάθε περίπτωση, από την εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, υπολογίζεται ότι θα επέλθουν:

Επιβάρυνση της ΕΑΚ με αυξημένο όγκο εργασιών και απαιτήσεων, υπό συνθήκες δυσκολίας προσέλκυσης εξειδικευμένου προσωπικού.

Επιβάρυνση των φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, με υποχρεώσεις λήψης μέτρων κυβερνοασφάλειας. Εντούτοις, επισημαίονεται, ότι η επιβάρυνση είναι αναλογική και δικαιολογημένη, αφορά μεσαίες επιχειρήσεις και άνω και κυμαίνεται ανάλογα με τον βαθμό υφιστάμενης ωριμότητάς τους

αναφορικά με την κυβερνοασφάλεια, ενώ αντισταθμίζεται από τη μειωμένη έκθεση σε κινδύνους στον κυβερνοχώρο, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, το μειωμένο κόστος ασφάλισης έναντι κινδύνων στον κυβερνοχώρο και τη συνολική ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους. Η ΕΑΚ θα παρέχει καθοδήγηση και τεχνογνωσία στους φορείς για να ανταπεξέλθουν στις έννομες υποχρεώσεις τους, ενώ τα οφέλη από το ενισχυμένο επίπεδο ασφάλειας των δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων τους, θα υπερκεράσουν το αρχικό κόστος συμμόρφωσης.

Από τις ρυθμίσεις του Μέρους Β' του σχεδίου νόμου δεν αναμένονται κίνδυνοι.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη).* Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
❒	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Έλαβε χώρα διαβούλευση με καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία και υπηρεσίες, ιδίως με την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας και τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας, για κρίσιμα, συναφή με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ζητήματα.
❒	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
❒	Διεθνής διαβούλευση	
23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr *(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)*	
	Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από το Σάββατο 19 Οκτωβρίου 2024, έως το Σάββατο, 2 Νοεμβρίου 2024, και σε αυτό υποβλήθηκαν συνολικά εκατόν τριάντα πέντε (135) σχόλια. Το σύνολο των σχολίων είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=3398	

	Αριθμός συμμετασχόντων	Επί των γενικών διατάξεων υποβλήθηκαν συνολικά 23 σχόλια.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	**<u>Άρθρο 6</u>** Υποβλήθηκαν συνολικά δυο (2) σχόλια, τα ένα αναφορικά με την ορθή ορολογική αποτύπωση του ορισμού της περ. κδ) και το δεύτερο αμιγώς νομοτεχνικού χαρακτήρα, τα οποία και υιοθετήθηκαν. **<u>Άρθρο 10</u>** Αναφορικά με το σχόλιο στο άρθρο 10, για τα κριτήρια ορισμού έτερων CSIRTs έγινε ανάλογη προσθήκη στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 29. **<u>Άρθρο 14</u>** Έγινε αποδεκτό το σχόλιο στο άρθρο 14, ως προς τον καθορισμό συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου θα πρέπει να λαμβάνει χώρα η σχετική εκπαίδευση. **<u>Άρθρο 15</u>** Υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο ως προς την παροχή στον Υ.Α.Σ.Π.Ε. των αναγκαίων πόρων για την εκτέλεση των καθηκόντων του. **<u>Άρθρο 23</u>** Τα σχόλια επί του άρθρου 23, τα οποία αφορούν στην παραπομπή στην οικεία εξουσιοδοτική διάταξη, γίνονται δεκτά ως νομοτεχνικά ορθά. **<u>Άρθρο 24</u>** Υιοθετήθηκαν τρία (3) σχόλια που αφορούν σε εσφαλμένη διατύπωση, εκ των οποίων τα

		δυο αναφέρονται στις υποχρεώσεις των φυσικών προσώπων και το τρίτο στην παροχή ψευδών ή κατάφωρα ανακριβών πληροφοριών. **<u>Άρθρο 29</u>** Δυο (2) σχόλια περί της δυνατότητας καθορισμού άλλων κυρώσεων με απόφαση του Διοικητή της ΕΑΚ, έγιναν αποδεκτά, καθώς απαλείφθηκε η σχετική ρύθμιση, ενώ προστέθηκε ως μέτρο εποπτείας η σύσταση.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	**<u>Γενικά,</u>** τόσο επί των γενικών αρχών / διατάξεων όσο και επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης, δεν υιοθετήθηκαν ή δεν υιοθετήθηκαν πλήρως σχόλια που: - οι προτάσεις που εμπεριείχαν καλύπτονταν από το περιεχόμενο της προτεινόμενης διάταξης, - αφορούν σε γενικότερους προβληματισμούς που θέτουν οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση, χωρίς να διατυπώνουν, ωστόσο, συγκεκριμένη πρόταση επί των άρθρων των αξιολογούμενων ρυθμίσεων, - διατυπώνονται προτάσεις, οι οποίες, όμως, δεν εμπίπτουν στον σκοπό και στο αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, - αφορούν σε μεταγενέστερο στάδιο, δηλαδή της έκδοσης των κανονιστικών πράξεων κατ' εφαρμογή του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου, οπότε και τα σχετικά σχόλια θα αξιολογηθούν εκ νέου. **<u>Ειδικότερα:</u>**

		<u>Άρθρο 1</u> Στο άρθρο 1 έχουν υποβληθεί συνολικά επτά (7) σχόλια. Υποβλήθηκε σχόλιο που επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία. Σχόλιο νομοτεχνικού χαρακτήρα δεν υιοθετείται καθώς αφορά στον τίτλο της ενσωματούμενης οδηγίας. Επίσης, υποβλήθηκαν τέσσερα σχόλια τα οποία περιλαμβάνουν προτάσεις που εκφεύγουν του αντικειμένου του παρόντος νόμου. Επί αυτών, ιδιαιτέρως επισημαίνεται ότι η προθεσμία της έκδοσης του καταλόγου βασικών και σημαντικών οντοτήτων καθώς και οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες καταχώρισης ονομάτων τομέα τίθεται από το ενσωματούμενο ενωσιακό κείμενο, ως εκ τούτων, στη βάση αυτής της προθεσμίας, εναρμονίζονται και οι λοιπές διατάξεις του σχεδίου νόμου. Επί του σχολίου της Α.Δ.Α.Ε. σημειώνεται ότι με τις διατάξεις του παρόντος, δεν πλήττεται ούτε θίγεται η ανεξαρτησία της Α.Δ.Α.Ε. ως ανεξάρτητης αρχής, καθώς δεν θεσπίζεται οποιασδήποτε μορφής εποπτεία ή έλεγχος της ΕΑΚ επί της Α.Δ.Α.Ε.. Απεναντίας, οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται με τη ρητή επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου για την προστασία της ιδιωτικότητας και του ν. 3471/2006 (Α΄ 133). **<u>Άρθρο 2</u>** Στο άρθρο 2 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, όμοιο με το σχόλιο νομοτεχνικού χαρακτήρα που

		υποβλήθηκε και στο άρθρο 1, το οποίο όμως, δεν υιοθετήθηκε καθώς αφορά στον τίτλο της ενσωματούμενης οδηγίας. **<u>Άρθρο 3</u>** Στο άρθρο 3 υποβλήθηκαν συνολικά δώδεκα (12) σχόλια. Το σχόλιο για τη ρητή αναφορά στις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας, καλύπτεται ήδη από την προτεινόμενη διάταξη, η οποία ρητώς περιγράφει τους εξαιρούμενους τομείς, στη βάση της φύσης των δραστηριοτήτων και όχι της απαρίθμησης των οντοτήτων καθεαυτών. Έχουν υποβληθεί οκτώ (8) σχόλια τα οποία περιλαμβάνουν προβληματισμούς ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου νόμου στους ΟΤΑ. Επί των ανωτέρω, επισημαίνεται, ότι, ως προς την ένταξη στο πεδίο εφαρμογής της NIS-2 των ΟΤΑ Α βαθμού, προβλέπεται «περίοδος χάριτος» ενός έτους, η οποία περίοδος μάλιστα, δύναται να επεκτείνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών. Αναφορικά με το σχόλιο που τονίζει την ανάγκη ένταξης της εκπαίδευσης στις διατάξεις του παρόντος, σημειώνεται ότι για τον συγκεκριμένο τομέα επιφυλάχθηκε από τον ενωσιακό νομοθέτη στα κράτη – μέλη απλώς δυνατότητα ένταξής του. Η δυνατότητα αυτή κρίνεται σκόπιμο να μην ενεργοποιηθεί επί του παρόντος. Το σχόλιο περί της εξειδίκευσης της νομικής βάσης της επεξεργασίας δεδομένων, παρέλκει,

		δεδομένης της παραπομπής στην οικεία νομοθεσία. Ως προς το σχόλιο της Α.Δ.Α.Ε. για την επιφύλαξη στον ν. 3471/2006, δεν αναφέρεται κάποια τροποποίηση ως προς την προτεινόμενη διάταξη, δεδομένης άλλωστε της ρητής αναφοράς της οικείας επιφύλαξης. **<u>Άρθρο 4</u>** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο που επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία. **<u>Άρθρο 7</u>** Υποβλήθηκαν συνολικά τρία (3) σχόλια, δυο εκ των οποίων αφορούν στο περιεχόμενο της κανονιστικής πράξης που θα εκδοθεί, δυνάμει του άρθρου 29 παρ. 5 και με την οποία θα εγκριθεί η Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας και ένα σχόλιο επιβραβευτικό της νομοθετικής πρωτοβουλίας. **<u>Άρθρο 8</u>** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο που επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία. **<u>Άρθρο 9</u>** Στο άρθρο 9 υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο το οποίο δεν αφορά σε κάποια πρόταση τροποποίησης της οικείας διάταξης. Σημειώνεται, ότι το εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών μεγάλης κλίμακας και κρίσεων στον κυβερνοχώρο εκδίδεται και εγκρίνεται σύμφωνα με την περιγραφόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 30 διαδικασία.

		<u>Άρθρο 10</u> Στο άρθρο 10 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια εκ των οποίων το ένα επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία, ενώ από τα λοιπά δυο, το σχόλιο που αφορά σε ορολογικής φύσεως παρατήρηση, καλύπτεται από τους ορισμούς του παρόντος [περ. στ)], το δε άλλο σχόλιο επί του εν λόγω άρθρου υιοθετήθηκε ως άνω. **<u>Άρθρο 11</u>** Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, εκ των οποίων το ένα σχόλιο είναι όμοιο με το σχόλιο που υποβλήθηκε στο άρθρο 10 και ήδη καλύπτεται από τις διατάξεις του παρόντος. Στα λοιπά δυο σχόλια δεν διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις επί των αξιολογούμενων ρυθμίσεων, αφορούν δε, σε γενικότερους προβληματισμούς που εκφεύγουν του ρυθμιστέου αντικειμένου του παρόντος. **<u>Άρθρο 12</u>** Στο άρθρο 12 υποβλήθηκε ένα σχόλιο το οποίο απαντάται στην παρ. 10 του άρθρου 30-. **<u>Άρθρο 13</u>** Υποβλήθηκαν δυο (2) σχόλια, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά καθώς το πρώτο εξ αυτών καλύπτεται από την παρ. 11 του άρθρου 30, το δε δεύτερο από τα οριζόμενα στις παρ. 10 και 12 του άρθρου 3. **<u>Άρθρο 14</u>**

		Υποβλήθηκαν συνολικά τέσσερα (4) σχόλια εκ των οποίων τρία (3) δεν υιοθετήθηκαν. Το σχόλιο με το οποίο προτείνεται επέκταση στο πεδίο εφαρμογής, δεν υιοθετείται καθώς η προτεινόμενη επέκταση δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση. Το σχόλιο που συνδέεται με την προθεσμία της εκδόσεως του καταλόγου βασικών και σημαντικών οντοτήτων καθώς και οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες καταχώρισης ονομάτων τομέα, δεν υιοθετείται καθώς η σχετική προθεσμία τίθεται από το ενσωματούμενο ενωσιακό κείμενο. Τέλος, το σχόλιο που αφορά στην παρακολούθηση της συμμόρφωσης αποτελεί αντικείμενο της εκδοθησόμενης κανονιστικής πράξης. **Άρθρο 15** Στο άρθρο 15 υποβλήθηκαν συνολικά είκοσι τέσσερα (24) σχόλια. Δυο (2) σχόλια αφορούν την επέκταση στο πεδίο εφαρμογής, τα οποία δεν υιοθετούνται, καθώς η προτεινόμενη επέκταση δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση. Έχουν υποβληθεί τέσσερα (5) σχόλια για τον ΥΑΣΠΕ, εκ των οποίων υιοθετήθηκε το ένα (1), ως ανωτέρω, τα λοιπά δε τέσσερα (4) σχόλια, δεν υιοθετήθηκαν καθώς καλύπτονται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Επίσης, υποβλήθηκαν δεκαεπτά (17) σχόλια τα οποία εμπεριέχουν προτάσεις που αποκλίνουν από τα οριζόμενα στο προς ενσωμάτωση ενωσιακό κείμενο.

		<u>Άρθρο 16</u> Στο άρθρο 16 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια τα οποία αφορούν σε επέκταση στο πεδίο εφαρμογής, που δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση. **<u>Άρθρο 17</u>** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο θα ληφθεί υπόψη στην έκδοση της σχετικής κανονιστικής πράξης κατ' εφαρμογή του εν λόγω άρθρου. **<u>Άρθρο 19</u>** Στο άρθρο 19 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια που επιβραβεύουν τη νομοθετική πρωτοβουλία. **<u>Άρθρο 20</u>** Στο άρθρο 20 υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια τα οποία δεν υιοθετήθηκαν καθώς καλύπτονται από τις υφιστάμενες διατάξεις του παρόντος. **<u>Άρθρο 21</u>** Στο άρθρο 21 υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια, εκ των οποίων ένα σχόλιο επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία. Το σχόλιο που αφορά την πρόβλεψη υποχρεωτικότητας, δεν υιοθετείται καθώς τούτο αντίκειται τόσο στο γράμμα της προς ενσωμάτωση Οδηγίας όσο και στη βούληση του ενωσιακού νομοθέτη. Το σχόλιο που αφορά σε επέκταση στο πεδίο εφαρμογής, δεν υιοθετείται διότι η επέκταση δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση, ενώ το σχόλιο για την παραπομπή στην

		κείμενη νομοθεσία καλύπτεται από την ισχύουσα έννομη τάξη. **<u>Άρθρο 22</u>** Στο άρθρο 22 υποβλήθηκαν δυο (2) σχόλια, τα οποία δεν μπορούν να γίνουν δεκτά, καθώς αντίκεινται τόσο στο γράμμα της προς ενσωμάτωση Οδηγίας όσο και στη βούληση του ενωσιακού νομοθέτη. **<u>Άρθρο 23</u>** Στο άρθρο 23 υποβλήθηκαν συνολικά επτά (7) σχόλια, εκ των οποίων δυο σχόλια έγιναν αποδεκτά. Το σχόλιο για την αποζημίωση των επιθεωρητών καλύπτεται από τη διάταξη της παρ. 20 του άρθρου 30. Το σχόλιο για τους Qualified Trust Service Providers (QTSPs) δεν άπτεται του ρυθμιστέου αντικειμένου των αξιολογούμενων διατάξεων. Το σχόλιο της Α.Δ.Α.Ε. είναι όμοιο με το σχόλιο στο άρθρο 13, ενώ το σχόλιο για το τέλος εποπτείας, καλύπτεται από το άρθρο 5 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας περί ελάχιστης εναρμόνισης. Τέλος, το σχόλιο για τη χρήση διεθνών ελεγκτικών προτύπων καλύπτεται από την εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 21 του άρθρου 30. **<u>Άρθρο 24</u>** Στο άρθρο 24 υποβήθηκαν συνολικά εννέα (9) σχόλια, εκ των οποίων ένα σχόλιο επιβραβεύει τη νομοθετική πρωτοβουλία και τρία σχόλια υιοθετήθηκαν ως άνω. Το σχόλιο που αφορά σε επέκταση στο πεδίο εφαρμογής, δεν

		υιοθετείται καθώς η προτεινόμενη επέκταση, δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση. Τα λοιπά σχόλια καλύπτονται από τις αξιολογούμενες διατάξεις, στο μέτρο δε που αφορούν σε γενικούς προβληματισμούς ή εκφεύγουν του ρυθμιστέου αντικειμένου, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά. **<u>Άρθρο 25</u>** Για το άρθρο 25 υποβλήθηκαν δυο (2) σχόλια, τα οποία δεν έγιναν δεκτά καθώς δεν διατυπώνουν συγκεκριμένες προτάσεις και εκφεύγουν του ρυθμιστέου αντικειμένου της αξιολογούμενης διάταξης. **<u>Άρθρο 26</u>** Στο άρθρο 26 υποβλήθηκαν συνολικά τέσσερα (4) σχόλια. Δυο σχόλια που αφορούν σε ποινικές ευθύνες του Υ.Α.Σ.Π.Ε., δεν αφορούν το αντικείμενο της αξιολογούμενης ρύθμισης, ενώ τα υπόλοιπα δυο σχόλια ήδη καλύπτονται από το περιεχόμενο της ρύθμισης και την κείμενη νομοθεσία. **<u>Άρθρο 29</u>** Στο άρθρο 29 υποβλήθηκαν συνολικά έξι (6) σχόλια εκ των οποίων υιοθετήθηκαν δυο (2). Το σχόλιο για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής, δεν υοθετείται καθώς η προτεινόμενη επέκταση δεν κρίνεται σκόπιμη στην παρούσα φάση. Τέλος, σχόλια με γενικούς προβληματισμούς δίχως συγκεκριμένες προτάσεις δεν

		δύνανται να αξιολογηθούν και να υιοθετηθούν, ενώ το σχόλιο για την ανεξαρτησία της Α.Δ.Α.Ε. καλύπτεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. **<u>Άρθρο 30</u>** Στο άρθρο 30 υποβλήθηκαν συνολικά δυο (2) σχόλια. Το σχόλιο που αφορά σε προτεινόμενες διατυπώσεις, καλύπτεται από την αξιολογούμενη ρύθμιση όπως εισάγεται, το δε σχόλιο για την επέκταση του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής των τομεακών σημείων επαφής και συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, αξιολογείται καταρχήν θετικά και δύναται να αποτελέσει αντικείμενο μελλοντικής διεύρυνσης. **<u>Άρθρο 31</u>** Στο άρθρο 31 έχουν υποβλήθεί δυο (2) σχόλια, τα οποία δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ενόψει των οικείων ρητών ρυθμίσεων της ενσωματούμενης Οδηγίας. **<u>Άρθρο 32</u>** Στο άρθρο 32 έχουν υποβληθεί δυο (2) σχόλια τα οποία εκφεύγουν του ρυθμιστέου αντικειμένου της αξιολογούμενης διάταξης. **<u>Άρθρο 33</u>** Στο άρθρο 33 υποβλήθηκαν συνολικά δώδεκα (12) σχόλια, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά καθώς έρχονται σε αντίθεση με την πρακτική αναγκαιότητα, την

		οποία καλείται να θεραπεύσει η προτεινόμενη ρύθμιση. **<u>Παραρτήματα</u>** Στο Παράρτημα Ι υποβλήθηκαν συνολικά έξι (6) σχόλια, εκ των οποίων δυο (2) επιβραβεύουν τη νομοθετική πρωτοβουλία. Τα λοιπά τέσσερα (4) σχόλια, δεν υιοθετήθηκαν καθώς εκφεύγουν του ρυθμιστέου αντικειμένου. Τέλος, στο Παράρτημα ΙΙ υποβλήθηκαν συνολικά δυο (2) σχόλια, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά, καθώς το σχόλιο για την προσθήκη των φορέων εκπαίδευσης εκφεύγει του ρυθμιστέου αντικειμένου, ενώ το σχόλιο που αφορά στην εφοδιαστική αλυσίδα των οντοτήτων καλύπτεται από τις διατάξεις του παρόντος.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 5, 5Α, 9Α, 10, 19, 25, και 106 του Συντάγματος	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
❒	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	1) Άρθρα 8, 11, 16, 17 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης 2) Άρθρο 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) 3) Άρθρο 117 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)
❒	Κανονισμός	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας

		95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1).
❒	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2) [L333] .
❒	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
❒	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρα 8 και 10 της Ευρωπαικής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
❒	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
❒	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
❒	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
❒	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
❒	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

❒	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
	ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
	Άρθρο 33 **Ρυθμίσεις προσωπικού Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 5086/2024** Στην παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 5086/2024, περί των μεταβατικών διατάξεων του μέρους Α' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2025», β) στο δεύτερο εδάφιο, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2026» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, καθώς και κάθε είδους αποδοχών, περιλαμβανόμενης και της μισθολογικής διαφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καταβάλλονται από αυτό. Με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 13, από την 1η Ιανουαρίου 2026, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, καθώς και κάθε είδους αποδοχών βαρύνουν την Αρχή και καταβάλλονται από αυτήν.».	Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 5086/2024 (Α' 23) έχει ως εξής: «4. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, καθώς και κάθε είδους αποδοχών, περιλαμβανόμενης και της μισθολογικής διαφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καταβάλλονται από αυτό. Με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 13, από την 1η Ιανουαρίου 2025, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, καθώς και κάθε είδους αποδοχών βαρύνουν την Αρχή και καταβάλλονται από αυτήν.».
	Άρθρο 34	

Ρυθμίσεις για τον ορισμό Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 4961/2022 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί του Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΠΕ κλάδου Πληροφορικής οποιασδήποτε ειδικότητας ή κατηγορίας ΤΕ κλάδου Πληροφορικής ειδικότητας Πληροφορικής (SOFTWARE ή HARDWARE)», β) προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Σε κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143) ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα, ένας (1) υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ κλάδου Πληροφορικής οποιασδήποτε ειδικότητας ή κατηγορίας ΤΕ κλάδου Πληροφορικής ειδικότητας Πληροφορικής (SOFTWARE ή HARDWARE) ως Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) με τον αναπληρωτή του. Ελλείψει υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ κλάδου Πληροφορικής, με την απόφαση του πρώτου εδαφίου ορίζεται υπάλληλος οποιουδήποτε κλάδου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. ορίζεται βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.». 2. Στην παρ. 4 του άρθρου 113 του ν. 4961/2022, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται περ. ε), ως εξής: «ε) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού,	Η παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4961/2022 (Α' 146) έχει ως εξής: «1. Σε κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143) ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα, ένας (1) υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) με τον αναπληρωτή του. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. ορίζεται βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.».

η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, δύνανται να καθορίζονται εθνικά σχήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε., εφαρμοζομένων των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151).».	
Άρθρο 36 **Νέα προθεσμία διόρθωσης πρώτων εγγραφών - Δυνατότητα διόρθωσης πρώτων εγγραφών σε περιοχές που είχε λήξει η δυνατότητα αμφισβήτησης ανακριβούς εγγραφής με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη» - Τροποποίηση άρθρου 102 ν. 4623/2019** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 102 του ν. 4623/2019 (Α’ 134), περί ρυθμίσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «στις 30.11.2024» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μετά την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας», β) στο δεύτερο εδάφιο η ημερομηνία «31η.12.2015» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η.12.2016» και η παρ. 2 του άρθρου 102 διαμορφώνεται ως εξής:	

«2. Για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3481/2006 (Α' 162), η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, εάν δεν είχε λήξει η ίδια ή οι παρατάσεις της μέχρι τις 30.11.2018, λήγει μετά την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του Διοικητικού Συμβουλίου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας. Η ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία ισχύει και για τις περιοχές στις οποίες οι πρώτες εγγραφές καταχωρίσθηκαν από την 1η.1.2013 έως και την 31η.12.2016. Κατ' εξαίρεση, για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3481/2006 (Α' 162), κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4623/2019 (Α' 134) εξακολουθούσαν να τελούν υπό κτηματογράφηση και δεν είχαν εκδοθεί η διαπιστωτική πράξη περαίωσης της κτηματογράφησης και η απόφαση έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου, η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους εντός του οποίου συμπληρώνονται οκτώ (8) έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου.». 2. Στην παρ. 2Α του άρθρου 102 του ν. 4623/2019 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η ημερομηνία «30ή.11.2024» αντικαθίσταται από τις λέξεις «πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του ΔΣ του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 102 του ν. 4623/2019 (Α' 134) έχει ως εξής:** «2. Για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3481/2006 (Α' 162), η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, εάν δεν είχε λήξει η ίδια ή οι παρατάσεις της μέχρι τις 30.11.2018, λήγει στις 30.11.2024. Η ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία ισχύει και για τις περιοχές στις οποίες οι πρώτες εγγραφές καταχωρίσθηκαν από την 1η.1.2013 έως και την 31η.12.2015. Κατ' εξαίρεση, για τις περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3481/2006 (Α' 162), κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4623/2019 (Α' 134) εξακολουθούσαν να τελούν υπό κτηματογράφηση και δεν είχαν εκδοθεί η διαπιστωτική πράξη περαίωσης της κτηματογράφησης και η απόφαση έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου, η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους εντός του οποίου συμπληρώνονται οκτώ (8) έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου.».

σύνολο της επικράτειας της χώρας», β) στο τέταρτο εδάφιο η ημερομηνία «30ή.11.2024» αντικαθίσταται από τις λέξεις «πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του ΔΣ του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας:» και η παρ. 2Α του άρθρου 102 διαμορφώνεται ως εξής: «2Α. Για τις περιοχές στις οποίες η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, περί διόρθωσης πρώτων εγγραφών, είχε λήξει μέχρι τις 30.11.2018, η δυνατότητα αμφισβήτησης και διόρθωσης ανακριβούς εγγραφής, σε ακίνητα με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», είτε εξωδικαστικά, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των υποπερ. αα), αβ), αγ) και αδ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2664/1998, είτε κατόπιν άσκησης αγωγής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, είναι δυνατή μέχρι την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του ΔΣ του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας, μόνο αν, κατόπιν της λήξης της αποκλειστικής προθεσμίας για κάθε περιοχή, δεν έχουν εγγραφεί μεταγενέστερες πράξεις επί του κτηματολογικού φύλλου του ακινήτου. Εγγραφή της αγωγής της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2664/1998 δεν λαμβάνεται υπόψη ως μεταγενέστερη πράξη. Σε κάθε περίπτωση, ο ενάγων δύναται να παραιτηθεί από την αγωγή του προηγούμενου εδαφίου και να ακολουθήσει τις λοιπές διαδικασίες διόρθωσης ή να εμείνει στην	**2. Η παρ. 2Α του άρθρου 102 του ν. 4623/2019 (Α' 134) έχει ως εξής:** «2Α. Για τις περιοχές στις οποίες η αποκλειστική προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, περί διόρθωσης πρώτων εγγραφών, είχε λήξει μέχρι τις 30.11.2018, η δυνατότητα αμφισβήτησης και διόρθωσης ανακριβούς εγγραφής, σε ακίνητα με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», είτε εξωδικαστικά, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των υποπερ. αα), αβ), αγ) και αδ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2664/1998, είτε κατόπιν άσκησης αγωγής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, είναι δυνατή μέχρι την 30ή.11.2024, μόνο αν, κατόπιν της λήξης της αποκλειστικής προθεσμίας για κάθε περιοχή, δεν έχουν εγγραφεί μεταγενέστερες πράξεις επί του κτηματολογικού φύλλου του ακινήτου. Εγγραφή της αγωγής της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2664/1998 δεν λαμβάνεται υπόψη ως μεταγενέστερη πράξη. Σε κάθε περίπτωση, ο ενάγων δύναται να παραιτηθεί από την αγωγή του προηγούμενου εδαφίου και να ακολουθήσει τις λοιπές διαδικασίες διόρθωσης ή να εμείνει στην ασκηθείσα αγωγή του. Για τις περιοχές του πρώτου εδαφίου της παρούσας επιτρέπεται, μέχρι την 30ή.11.2024, α) η διόρθωση ανακριβούς εγγραφής με την ένδειξη «Ελληνικό Δημόσιο», σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, όταν ο τίτλος του αιτούντος τη διόρθωση ή των δικαιοπαρόχων του (άμεσων ή απώτερων) είναι παραχωρητήριο του Ελληνικού Δημοσίου

ασκηθείσα αγωγή του. Για τις περιοχές του πρώτου εδαφίου της παρούσας επιτρέπεται, μέχρι την πάροδο ενός (1) έτους από τη δημοσίευση πράξης του ΔΣ του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με την οποία διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας: α) η διόρθωση ανακριβούς εγγραφής με την ένδειξη «Ελληνικό Δημόσιο», σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998, όταν ο τίτλος του αιτούντος τη διόρθωση ή των δικαιοπαρόχων του (άμεσων ή απώτερων) είναι παραχωρητήριο του Ελληνικού Δημοσίου και β) η διόρθωση της ανακριβούς εγγραφής με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6 όταν στα οικεία κτηματολογικά φύλλα κατά την οριστικοποίηση των αρχικών εγγραφών αναγνωρίστηκε ως δικαιούχος του δικαιώματος ο δικαιοπάροχος του αιτούντος τη διόρθωση, ενώ ο τίτλος κτήσης του σχετικού δικαιώματος από τον αιτούντα τη διόρθωσή του είναι μεταγεγραμμένος στα βιβλία μεταγραφών του αντίστοιχου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει στο μεταξύ μεσολαβήσει άλλη, ασυμβίβαστη κατά περιεχόμενο, εγγραφή στο κτηματολογικό φύλλο.».	και β) η διόρθωση της ανακριβούς εγγραφής με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 6 όταν στα οικεία κτηματολογικά φύλλα κατά την οριστικοποίηση των αρχικών εγγραφών αναγνωρίστηκε ως δικαιούχος του δικαιώματος ο δικαιοπάροχος του αιτούντος τη διόρθωση, ενώ ο τίτλος κτήσης του σχετικού δικαιώματος από τον αιτούντα τη διόρθωσή του είναι μεταγεγραμμένος στα βιβλία μεταγραφών του αντίστοιχου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει στο μεταξύ μεσολαβήσει άλλη, ασυμβίβαστη κατά περιεχόμενο, εγγραφή στο κτηματολογικό φύλλο.».
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 32 **Καταργούμενες διατάξεις** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέρους καταργούνται: α) τα άρθρα 148, περί ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών, και 149, περί εφαρμογής και επιβολής, του ν. 4727/2020 (Α’ 184) και	**Άρθρο 148 ν. 4727/2020** **Ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών** **(άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972)** 1. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών

	ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνουν πρόσφορα και αναλογικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών. Τα μέτρα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις πλέον προηγμένες τεχνικές δυνατότητες, πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο. 2. Ειδικότερα, οι πάροχοι λαμβάνουν μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης, όπου κρίνεται σκόπιμο, για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από συμβάντα ασφάλειας που επηρεάζουν τους χρήστες και άλλα δίκτυα και υπηρεσίες. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών κοινοποιούν αμελλητί στην Α.Δ.Α.Ε. κάθε συμβάν ασφάλειας που είχε σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών. Η Α.Δ.Α.Ε. με τη σειρά της: α) κοινοποιεί αμελλητί κάθε συμβάν, του οποίου λαμβάνει γνώση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας που έχει οριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4577/2018 (Α` 199) και β) κοινοποιεί τα συμβάντα που έχουν αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα ή στην ακεραιότητα δικτύων ή υπηρεσιών στην Ε.Ε.Τ.Τ. Για να προσδιοριστεί η σοβαρότητα του αντίκτυπου ενός συμβάντος ασφάλειας, λαμβάνονται υπόψη ιδίως, οι ακόλουθες παράμετροι όπου είναι διαθέσιμες: α) ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζονται από το συμβάν ασφάλειας, β) η διάρκεια του συμβάντος ασφάλειας, γ) το γεωγραφικό εύρος της περιοχής που επηρεάζεται από το συμβάν ασφάλειας, δ) ο βαθμός στον οποίο επηρεάζεται η ασφάλεια ή/και η λειτουργία του δικτύου ή της υπηρεσίας, ε) η έκταση του αντίκτυπου στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Κατά περίπτωση, η Α.Δ.Α.Ε. ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές στα άλλα κράτη - μέλη, καθώς και τον Οργανισμό της Ε.Ε.

	για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών («ENISA»). Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να ενημερώσει το κοινό ή να απαιτήσει την ενημέρωση αυτή από τους παρόχους, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη του συμβάντος ασφάλειας είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Η Α.Δ.Α.Ε. υποβάλλει κατ` έτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον ENISA συνοπτική έκθεση σχετικά με τις κοινοποιήσεις που έχει παραλάβει και τη δράση που έχει αναλάβει σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο. Η έκθεση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται και στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. 3. Σε περίπτωση ιδιαίτερης και σημαντικής απειλής για συμβάν ασφάλειας σε δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι πάροχοι των εν λόγω δικτύων ή υπηρεσιών ενημερώνουν τους χρήστες τους, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από μια τέτοια απειλή, σχετικά με τυχόν πιθανά προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα τα οποία μπορούν να ληφθούν από τους χρήστες. Κατά περίπτωση, οι πάροχοι ενημερώνουν επίσης τους χρήστες τους για την ίδια την απειλή. 4. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119), του ν. 4624/2019 (Α` 137) και του ν. 3471/2006 (Α` 133).
	Άρθρο 149 ν. 4727/2020 **Εφαρμογή και επιβολή** **(άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2918/1972)** 1. Η Α.Δ.Α.Ε., σε εφαρμογή του άρθρου 148, εκδίδει κανονιστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα μέτρα που απαιτούνται για

	την αντιμετώπιση συμβάντων ασφάλειας ή για την αποτροπή τους, όταν εντοπιστεί σημαντική απειλή, καθώς και τις προθεσμίες εφαρμογής τους, προς τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. 2. Η Α.Δ.Α.Ε. απαιτεί από τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών: α) να παρέχουν πληροφορίες απαραίτητες για την εκτίμηση της ασφάλειας των δικτύων και υπηρεσιών τους, περιλαμβανομένων τεκμηριωμένων πολιτικών ασφάλειας, και β) να υποβάλονται στον έλεγχό της ως προς την ασφάλεια. Το κόστος του ελέγχου επιβαρύνει τον πάροχο. Η πληροφόρηση για την εκτίμηση ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των πολιτικών ασφαλείας, σύμφωνα με την περ. α`, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β``, κοινοποιούνται από την Α.Δ.Α.Ε. στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, όποτε αυτό απαιτηθεί από τη δεύτερη. 3. Η Α.Δ.Α.Ε. διαθέτει όλες τις απαραίτητες εξουσίες για τη διενέργεια ελέγχων για τη διερεύνηση της συμμόρφωσης προς το τεθέν κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και για τη διερεύνηση περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με αυτό και των επιπτώσεών τους στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών. 4. Όταν παραβιάζονται οι υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου, επιβάλλεται από την Α.Δ.Α.Ε. για κάθε παράβαση στους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και την περίπτωση υποτροπής, μία από τις παρακάτω κυρώσεις: α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια της τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής

	προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης, β) πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (15.000 €) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (1.500.000 €). Οι εν λόγω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. ύστερα από προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου για παροχή εξηγήσεων. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατ` εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, υπόκεινται σε προσφυγή ουσίας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. 5. Για την εφαρμογή του άρθρου 148, η Α.Δ.Α.Ε. επι-κουρείται από Ομάδα Απόκρισης για συμβάντα που αφορούν την Ασφάλεια Υπολογιστών («Computer Security Incident Response Team», «CSIRT»), η οποία ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4577/2018. 6. Η Α.Δ.Α.Ε. συνεργάζεται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, με τις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, και με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.).
β) τα άρθρα 1 έως 16 του ν. 4577/2018 (Α' 199), περί ενσωμάτωσης στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση.	**Άρθρο 1** **Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 παράγραφοι 1, 3, 4, 5, 6, 7 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Σκοπός του παρόντος είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 2016 (ΕΕ L 194), με την οποία θεσπίζονται μέτρα για την επίτευξη υψηλού επιπέδου ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. 2. Οι απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίησης που προβλέπονται στον παρόντα νόμο δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4070/2012 (Α΄ 82) ή σε παρόχους υπηρεσιών εμπιστοσύνης που εμπίπτουν στο άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΕ)

	910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 (ΕΕ L 257). 3. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 39/2011 (Α΄ 104) και των νόμων 4267/2014 (Α΄ 137) και 4360/2016 (Α΄ 9). 4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 346 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), πληροφορίες που είναι απόρρητες σύμφωνα με ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες, όπως κανόνες περί επιχειρηματικού απορρήτου, ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και άλλες αρμόδιες αρχές, μόνον εφόσον η ανταλλαγή αυτή είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος. Οι πληροφορίες, που ανταλλάσσονται, περιορίζονται σε ό,τι είναι συναφές και αναλογικό προς το σκοπό της ανταλλαγής αυτής. Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών διαφυλάσσει το απόρρητο αυτών των πληροφοριών και προστατεύει τα συμφέροντα ασφάλειας και τα εμπορικά συμφέροντα των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών. 5. Με τον παρόντα δεν θίγονται τα μέτρα που λαμβάνει η χώρα μας για τη διαφύλαξη των ουσιωδών κρατικών λειτουργιών και ιδίως για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την προστασία πληροφοριών, των οποίων η διάδοση θεωρείται αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας, καθώς και για τη διατήρηση του νόμου και της τάξης και ιδίως για τη διευκόλυνση της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων. 6. Αν μία τομεακή νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών ή τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών είτε να εξασφαλίζουν την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και

	πληροφοριών τους είτε να κοινοποιούν συμβάντα, εφαρμόζονται οι διατάξεις της εν λόγω τομεακής νομικής πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι τουλάχιστον ισοδύναμες ως προς το αποτέλεσμα με τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στον παρόντα νόμο.
	Άρθρο 2 **(Άρθρο 2 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που γίνεται κατά τον παρόντα νόμο, διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119) και το ν. 2472/1997 (Α΄ 50).
	Άρθρο 3 **Ορισμοί** **(Άρθρο 4 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ισχύουν οι εξής ορισμοί: 1) «σύστημα δικτύου και πληροφοριών»: α) ένα δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με την περίπτωση ιζ΄ της Ενότητας Α΄ παράγραφος του άρθρου 2 του ν. 4070/2012, β) κάθε συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών από τις οποίες μία ή περισσότερες εκτελούν, βάσει προγράμματος, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, γ) ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, υποβάλλονται σε επεξεργασία, ανακτώνται ή μεταδίδονται από στοιχεία που καλύπτονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ για τους σκοπούς της λειτουργίας, της χρήσης, της προστασίας και της συντήρησής τους, 2) «ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών»: η ικανότητα συστημάτων δικτύου και πληροφοριών να ανθίστανται, με δεδομένο βαθμό

	αξιοπιστίας, σε ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, 3) «εθνική στρατηγική για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών»: πλαίσιο το οποίο παρέχει στρατηγικούς στόχους και προτεραιότητες για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο, 4) «φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών»: δημόσια ή ιδιωτική οντότητα είδους αναφερόμενου στο Παράρτημα Ι, η οποία πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4, 5) «ψηφιακή υπηρεσία»: υπηρεσία σύμφωνα με την περίπτωση β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 81/2018 (Α΄ 151), η οποία είναι είδος αναφερόμενο στο Παράρτημα ΙΙ, 6) «πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών»: νομικό πρόσωπο που παρέχει ψηφιακή υπηρεσία, 7) «συμβάν»: κάθε γεγονός που έχει στην πραγματικότητα μια δυσμενή επίπτωση στην ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, 8) «χειρισμός συμβάντων»: το σύνολο των διαδικασιών που υποστηρίζουν τον εντοπισμό, την ανάλυση και την ανάσχεση ενός συμβάντος, καθώς και την παρέμβαση για την αντιμετώπισή του, 9) «κίνδυνος»: κάθε εύλογα διαπιστώσιμη περίσταση ή γεγονός με ενδεχομένως δυσμενή επίπτωση στην ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,

	10) «αντιπρόσωπος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που ρητώς έχει οριστεί να ενεργεί εξ ονόματος παρόχου ψηφιακών υπηρεσιών μη εγκατεστημένου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο οποίο μπορεί να απευθύνεται η εθνική αρμόδια αρχή ή η Αρμόδια Ομάδα Απόκρισης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT) του άρθρου 8 παράγραφος 1 αντί του παρόχου ψηφιακών υπηρεσιών, όσον αφορά τις υποχρεώσεις αυτού σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, 11) «πρότυπο»: πρότυπο σύμφωνα με το σημείο 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 316), 12) «προδιαγραφή»: τεχνική προδιαγραφή σύμφωνα με το σημείο 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012, 13) «σημείο ανταλλαγής κίνησης διαδικτύου (Internet Exchange Point - IXP)»: δικτυακή υποδομή που επιτρέπει τη διασύνδεση περισσότερων από δύο ανεξάρτητων αυτόνομων συστημάτων, κυρίως με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής κίνησης διαδικτύου, και η οποία διασυνδέει μόνον αυτόνομα συστήματα. Το IXP δεν αναγκάζει την κίνηση διαδικτύου που διέρχεται μεταξύ ζεύγους συμμετεχόντων αυτόνομων συστημάτων να διέλθει από τρίτο αυτόνομο σύστημα ούτε την τροποποιεί ούτε παρεμβαίνει με άλλον τρόπο σε αυτήν, 14) «σύστημα ονομάτων χώρου (Domain Name System - DNS)»: ιεραρχικά κατανεμημένο σύστημα ονοματοδοσίας εντός ενός δικτύου, το οποίο εκτελεί παραπομπές αιτημάτων για ονόματα τομέων, 15) «πάροχος υπηρεσιών συστήματος ονομάτων χώρου»: οντότητα που

	παρέχει υπηρεσίες συστήματος ονομάτων χώρου στο διαδίκτυο, 16) «μητρώο ονομάτων χώρου ανώτατου επιπέδου» (top-level domain name registry): οντότητα που διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται την καταχώριση ονομάτων διαδικτυακών χώρων εντός συγκεκριμένου χώρου ανώτατου επιπέδου (TLD), 17) «επιγραμμική αγορά» (online marketplace): ψηφιακή υπηρεσία που επιτρέπει σε καταναλωτές ή και εμπόρους, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 της 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (Β΄ 1421), να συνάπτουν επιγραμμικές συμβάσεις πώλησης ή παροχής υπηρεσιών με εμπόρους είτε στον ιστοχώρο της επιγραμμικής αγοράς είτε σε ιστοχώρο εμπόρου που χρησιμοποιεί υπηρεσίες υπολογιστικής παρεχόμενες από την επιγραμμική αγορά, 18) «επιγραμμική μηχανή αναζήτησης» (online search engine): ψηφιακή υπηρεσία που επιτρέπει στους χρήστες να εκτελούν αναζητήσεις καταρχήν σε όλους τους ιστοχώρους ή σε ιστοχώρους συγκεκριμένης γλώσσας βάσει ερωτήματος για οποιοδήποτε θέμα, με τη μορφή λέξης-κλειδιού, φράσης ή άλλων δεδομένων, και επιστρέφει ως αποτέλεσμα συνδέσμους όπου μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες σχετικές με το περιεχόμενο που έχει ζητηθεί, 19) «υπηρεσία νεφοϋπολογιστικής»: ψηφιακή υπηρεσία που επιτρέπει την πρόσβαση σε κλιμακοθετήσιμο και ελαστικό σύνολο κοινόχρηστων υπολογιστικών πόρων.
	Άρθρο 4 **Φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών** **(Άρθρο 5 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)**

	1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της παραγράφου 1 του άρθρου 7, σε συνεργασία με τις ανά τομέα βασικής υπηρεσίας αρμόδιες ρυθμιστικές/εποπτικές αρχές και λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς, προσδιορίζει, για κάθε τομέα και υποτομέα του Παραρτήματος Ι, τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελληνική Επικράτεια. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, ορίζονται οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών. 2. Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών της περίπτωσης 4 του άρθρου 3 είναι τα εξής: α) ο φορέας να παρέχει υπηρεσία ουσιώδη για τη διατήρηση κρίσιμων κοινωνικών ή και οικονομικών δραστηριοτήτων, β) η παροχή της υπηρεσίας αυτής να στηρίζεται σε συστήματα δικτύου και πληροφοριών και γ) η πρόκληση σοβαρής διατάραξης της παροχής της εν λόγω υπηρεσίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5, από τυχόν συμβάν. 3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας καταρτίζει κατάλογο τόσο των βασικών υπηρεσιών όσο και των φορέων εκμετάλλευσής τους. Οι κατάλογοι αυτοί επανεξετάζονται σε τακτική βάση, τουλάχιστον ανά διετία και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, επικαιροποιούνται. 4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών παρέχει και σε άλλο ή άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ υπηρεσία που

	αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας διαβουλεύεται με τις αντίστοιχες αρχές του ή των άλλων κρατών-μελών πριν από τη λήψη απόφασης για τον προσδιορισμό του. 5. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της παραγράφου 1 του άρθρου 7 υποβάλλει στην Επιτροπή ανά διετία τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την αξιολόγηση της εφαρμογής της Οδηγίας που ενσωματώνεται με τον παρόντα νόμο. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής: α) τα εθνικά κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζονται οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, β) ο κατάλογος των υπηρεσιών που αναφέρεται στην παράγραφο 3, γ) ο αριθμός των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών που έχουν προσδιοριστεί για κάθε τομέα του Παραρτήματος Ι και αναφορά της σημασίας τους σε σχέση με τον εν λόγω τομέα, δ) τα κατώτατα όρια, εφόσον υπάρχουν, για τον προσδιορισμό του σχετικού επιπέδου παροχής υπηρεσιών με αναφορά στον αριθμό των χρηστών που εξαρτώνται από την υπηρεσία αυτή, όπως αναφέρεται στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 5, ή της σημασίας του συγκεκριμένου φορέα εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στην περίπτωση στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 5.
	Άρθρο 5 **Σοβαρή διατάραξη** **(Άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της παραγράφου 1 του άρθρου 7 σε συνεργασία με τις, ανά τομέα βασικής υπηρεσίας, αρμόδιες ρυθμιστικές ή εποπτικές αρχές και λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς,

	καθορίζει τα κριτήρια προσδιορισμού ενός συμβάντος ως σοβαρής διατάραξης. 2. Κατά τον προσδιορισμό της σοβαρότητας της διατάραξης που αναφέρεται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον οι εξής παράγοντες: α) ο αριθμός των χρηστών που εξαρτώνται από την υπηρεσία, η οποία παρέχεται από τον οικείο φορέα εκμετάλλευσης, β) η εξάρτηση άλλων τομέων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι από την υπηρεσία που παρέχεται από τον εν λόγω φορέα εκμετάλλευσης, γ) ο αντίκτυπος που θα μπορούσαν να έχουν τα συγκεκριμένα περιστατικά διατάραξης, από άποψη βαθμού και διάρκειας, σε οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες ή στη δημόσια ασφάλεια, δ) το μερίδιο αγοράς του οικείου φορέα εκμετάλλευσης, ε) το γεωγραφικό εύρος της περιοχής που θα μπορούσε να επηρεαστεί από ένα περιστατικό, στ) η σημασία του εν λόγω φορέα για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου της υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων εναλλακτικών μέσων για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας, ζ) οι ειδικότεροι παράγοντες που αφορούν το συγκεκριμένο τομέα.
	Άρθρο 6 **Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας** **(Άρθρο 7 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας επικαιροποιεί την «Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας» που έχει εγκριθεί με την υπουργική απόφαση 3218/2018 του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης (ΑΔΑ:

	Ψ4Ρ7465ΧΘ0-Ζ6Ω) και την κοινοποιεί στην Επιτροπή μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έγκρισή της από τον Υπουργό Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης. Από την κοινοποίηση αυτή εξαιρούνται στοιχεία της στρατηγικής που συνδέονται με την εθνική ασφάλεια. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και για τις ανάγκες της παραγράφου αυτής, μπορεί να συνεργάζεται με τις αρμόδιες ρυθμιστικές/εποπτικές αρχές και τους λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς. 2. Η Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας, η οποία αποτελεί την εθνική στρατηγική για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, περιλαμβάνει τα εξής: α) τους στόχους και τις προτεραιότητες της εθνικής στρατηγικής για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, β) το πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της εθνικής στρατηγικής για την ασφάλεια συστημάτων δικτύων και πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των κυβερνητικών οργάνων και των λοιπών αρμόδιων φορέων, γ) τον προσδιορισμό των μέτρων ετοιμότητας, απόκρισης και αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας ανάμεσα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, δ) αναφορά των προγραμμάτων εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης σε σχέση με την εθνική στρατηγική ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών, ε) αναφορά των σχεδίων έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με την εθνική

	στρατηγική ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, στ) σχέδιο εκτίμησης κινδύνου για τον προσδιορισμό κινδύνων, ζ) κατάλογο των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.
	Άρθρο 7 **Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας** **(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Ως Εθνική Αρμόδια Αρχή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, εφεξής «Αρμόδια Αρχή» ή «Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας», ορίζεται η Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης (άρθρο 15 του π.δ. 82/2017, Α΄ 117). Η Εθνική Αρχή καλύπτει τους τομείς που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ. 2. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας: α) παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος, β) ορίζεται ως το εθνικό ενιαίο κέντρο επαφής, εφεξής «Ενιαίο Κέντρο Επαφής», για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, ασκώντας καθήκοντα συνδέσμου για τη διασφάλιση της διασυνοριακής συνεργασίας των αρχών των κρατών-μελών, καθώς και με τις Αρμόδιες Αρχές άλλων κρατών-μελών στο πλαίσιο των μηχανισμών συνεργασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στα άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας που ενσωματώνεται με τον παρόντα, γ) ως ενιαίο κέντρο επαφής υποβάλλει ετησίως στην ομάδα συνεργασίας του άρθρου 11 της ανωτέρω Οδηγίας, συνοπτική έκθεση σχετικά με τις κοινοποιήσεις που έχει παραλάβει,

	συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των κοινοποιήσεων και της φύσης των κοινοποιημένων συμβάντων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 11, δ) συνεργάζεται με την αρμόδια CSIRT της παραγράφου 1 του άρθρου 8, με σκοπό την αμοιβαία και από κοινού τήρηση των υποχρεώσεων της χώρας στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, ε) διαβουλεύεται και συνεργάζεται με τις Αρμόδιες Εθνικές Αρχές επιβολής του νόμου, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ), καθώς και τις λοιπές αρμόδιες ρυθμιστικές ή εποπτικές αρχές και τους λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς αναφορικά με τα θέματα που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος, στ) συνεργάζεται με τις Αρμόδιες Αρχές των λοιπών κρατών-μελών, στο πλαίσιο των μηχανισμών συνεργασίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στα άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας που ενσωματώνεται με τον παρόντα νόμο, ζ) συμμετέχει στην ομάδα συνεργασίας του άρθρου 11 της ως άνω Οδηγίας, ορίζει τους εθνικούς αντιπροσώπους της χώρας σ΄ αυτήν και ενημερώνει τους λοιπούς εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς αναφορικά με τις εργασίες και τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτής, η) συνεργάζεται με σχετικούς με θέματα κυβερνοασφάλειας και προστασίας κρίσιμων υποδομών διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών και συμμετέχει στις αντίστοιχες συναντήσεις συναφών με τα ανωτέρω, επιτροπών και ομάδων εργασίας. 3. Ο ορισμός της Αρμόδιας Αρχής και του ενιαίου κέντρου επαφής, τα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε μεταγενέστερη σχετική τροποποίηση δημοσιοποιούνται

	και κοινοποιούνται, χωρίς καθυστέρηση, στην Επιτροπή.
	Άρθρο 8 **Ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια υπολογιστών (CSIRT)** **(Άρθρο 9 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Αρμόδια Ομάδα Απόκρισης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT εφεξής «αρμόδια CSIRT»), η οποία καλύπτει τους τομείς του Παραρτήματος Ι και τις υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙ του παρόντος, και είναι υπεύθυνη για τον χειρισμό κινδύνων και συμβάντων βάσει επακριβώς καθορισμένης διαδικασίας, είναι η Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του ΓΕΕΘΑ. 2. Η αρμόδια CSIRT: α) εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο διαθεσιμότητας των υπηρεσιών επικοινωνιών της, αποφεύγοντας μοναδικά σημεία αστοχίας και διαθέτει διάφορους τρόπους για εισερχόμενη και εξερχόμενη επικοινωνία με τρίτους ανά πάσα στιγμή. Επιπλέον, οι δίαυλοι επικοινωνίας είναι σαφώς προσδιορισμένοι και ευρύτερα γνωστοί στα μέλη της περιοχής ευθύνης και τους συνεργαζόμενους εταίρους, β) τα γραφεία της και τα υποστηρικτικά συστήματα πληροφοριών εγκαθίστανται σε ασφαλείς χώρους, γ) αναφορικά με τη συνέχεια της επιχειρησιακής δραστηριότητάς της, η αρμόδια CSIRT: αα) είναι εφοδιασμένη με κατάλληλο σύστημα διαχείρισης και δρομολόγησης αιτημάτων, προκειμένου να διευκολύνεται η παράδοση καθηκόντων, ββ) είναι επαρκώς στελεχωμένη ώστε να εξασφαλίζεται η διαθεσιμότητα ανά πάσα στιγμή,

	γγ) βασίζεται σε υποδομή, η συνέχεια της οποίας είναι διασφαλισμένη. Για τον σκοπό αυτό, διατίθενται πλεονάζοντα συστήματα και εφεδρικοί χώροι εργασίας, δ) συμμετέχει σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας. 3. Οι αρμοδιότητες της αρμόδιας CSIRT είναι οι εξής: α) η παρακολούθηση συμβάντων σε εθνικό επίπεδο, β) η παροχή έγκαιρων προειδοποιήσεων, ειδοποιήσεων επαγρύπνησης και ανακοινώσεων, καθώς και η διάδοση πληροφοριών σε ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με κινδύνους και συμβάντα, γ) η παρέμβαση σε περίπτωση συμβάντος, δ) η παροχή δυναμικής ανάλυσης κινδύνων και συμβάντων, καθώς και η επίγνωση της κατάστασης, ε) η συμμετοχή στο δίκτυο CSIRT και η συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των υπόλοιπων κρατών - μελών στο πλαίσιο του δικτύου CSIRT του άρθρου 12 της Οδηγίας που ενσωματώνεται με τον παρόντα νόμο, στ) η λήψη των κοινοποιήσεων συμβάντων που υποβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, ζ) η ενημέρωση του Εθνικού Ενιαίου Κέντρου Επαφής της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 7, σχετικά με τις κοινοποιήσεις των συμβάντων που υποβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, η) η εγκαθίδρυση σχέσεων συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, θ) η προώθηση, η υιοθέτηση και η χρήση κοινών ή τυποποιημένων πρακτικών για:

	αα) τις διαδικασίες χειρισμού συμβάντων και κινδύνων, ββ) τα συστήματα ταξινόμησης συμβάντων, κινδύνων και πληροφοριών. 4. Συνεργάζεται με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της παραγράφου 1 του άρθρου 7, με σκοπό την αμοιβαία και από κοινού τήρηση των υποχρεώσεων της χώρας στο πλαίσιο του παρόντος.
	Άρθρο 9 **Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίηση συμβάντων** **(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια CSIRT και τους λοιπούς, ανά τομέα βασικής υπηρεσίας, εμπλεκόμενους φορείς: α) αξιολογεί τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών για τη διαχείριση των κινδύνων που αφορούν την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούν στις δραστηριότητές τους, ως προς την καταλληλότητα και την αναλογικότητά τους, β) αξιολογεί την καταλληλότητα των μέτρων που λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών για την αποτροπή και την ελαχιστοποίηση του αντίκτυπου συμβάντων που επηρεάζουν την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την παροχή των βασικών υπηρεσιών, με σκοπό τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειάς τους, γ) καθορίζει τη διαδικασία κοινοποίησης που πρέπει να τηρούν οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, προκειμένου να κοινοποιήσουν στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και στην αρμόδια CSIRT συμβάντα με σοβαρές επιπτώσεις στην επιχειρησιακή συνέχεια των βασικών υπηρεσιών που αυτοί

	παρέχουν. Οι ανωτέρω κοινοποιήσεις εκ μέρους των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών πρέπει να πραγματοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και να περιλαμβάνουν πληροφορίες που να επιτρέπουν στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και στην αρμόδια CSIRT να προσδιορίσουν τόσο τη σοβαρότητα όσο και τις διασυνοριακές επιπτώσεις, λόγω του κοινοποιούμενου περιστατικού. Η κοινοποίηση δεν συνεπάγεται αυξημένη ευθύνη για τον κοινοποιούντα. 2. Για να προσδιοριστεί η σοβαρότητα του αντίκτυπου ενός συμβάντος, λαμβάνονται υπόψη ειδικότερα οι εξής παράμετροι: α) ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζονται από τη διατάραξη της βασικής υπηρεσίας, β) η διάρκεια του συμβάντος, γ) το γεωγραφικό εύρος της περιοχής που επηρεάζεται από το συμβάν. 3. Βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στην κοινοποίηση από το φορέα εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ενημερώνει το ή τα άλλα επηρεαζόμενα κράτη-μέλη, εφόσον το κοινοποιούμενο συμβάν έχει σοβαρό αντίκτυπο στην επιχειρησιακή συνέχεια των βασικών υπηρεσιών στο εν λόγω κράτος-μέλος. Στο πλαίσιο της ανωτέρω ενημέρωσης, διαφυλάσσεται, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο ή με την εθνική νομοθεσία, η ασφάλεια και τα εμπορικά συμφέροντα του κοινοποιούντος φορέα εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, καθώς και το απόρρητο των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί στην κοινοποίησή του. Όταν οι περιστάσεις το επιτρέπουν, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ή η αρμόδια CSIRT παρέχει στον κοινοποιούντα φορέα εκμετάλλευσης

	βασικών υπηρεσιών πληροφορίες όσον αφορά τις ενέργειες που έλαβαν χώρα σε συνέχεια της κοινοποίησής του, όπως πληροφορίες που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την αποτελεσματική διαχείριση του περιστατικού. Μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής ή του CSIRT, το ενιαίο κέντρο επαφής διαβιβάζει τις κοινοποιήσεις συμβάντων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας στα ενιαία κέντρα επαφής των άλλων επηρεαζόμενων κρατών-μελών. 4. Ύστερα από διαβούλευση με τον κοινοποιούντα φορέα εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας μπορεί να ενημερώνει το κοινό σχετικά με μεμονωμένα συμβάντα, αν η ενημέρωση του κοινού είναι απαραίτητη για την πρόληψη μελλοντικού συμβάντος ή την αντιμετώπιση συμβάντος που βρίσκεται σε εξέλιξη. 5. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας μπορεί να καταρτίζει και να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις περιστάσεις υπό τις οποίες οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν συμβάντα, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων των παραμέτρων που προσδιορίζουν τη σοβαρότητα των επιπτώσεων ενός συμβάντος, όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 2.
	Άρθρο 10 **Εφαρμογή και επιβολή** **(Άρθρο 15 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας: α) αξιολογεί τη συμμόρφωση των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 και των επιπτώσεών τους στην ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, β) απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών να παρέχουν:

	αα) τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και των πληροφοριών τους, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, τεκμηριωμένων και εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας, ββ) στοιχεία που να αποδεικνύουν την ουσιαστική εφαρμογή πολιτικών ασφάλειας, όπως τα αποτελέσματα επιθεώρησης ασφάλειας που έχει διενεργηθεί είτε από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας είτε από εξουσιοδοτημένο από αυτήν όργανο και, στη δεύτερη αυτή περίπτωση, να θέτουν τα αποτελέσματά τους, καθώς και όλα τα σχετικά στοιχεία στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας. Όταν ζητούνται αυτές οι πληροφορίες ή τα στοιχεία, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας δηλώνει τον σκοπό του αιτήματος και προσδιορίζει τις ειδικότερες πληροφορίες που ζητούνται. 2. Μετά την αξιολόγηση των πληροφοριών ή των αποτελεσμάτων των επιθεωρήσεων ασφάλειας που αναφέρονται στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας μπορεί να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών για την αποκατάσταση των εντοπισμένων ελλείψεων. 3. Κατά την αντιμετώπιση συμβάντων που οδηγούν σε παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων, συνεργάζεται με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
	Άρθρο 11 **Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίηση συμβάντων** **(Άρθρο 16 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας σε συνεργασία με την αρμόδια CSIRT και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς:

	α) αξιολογεί τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων που πρέπει να λάβουν οι πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών, όσον αφορά την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούν στο πλαίσιο της παροχής, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των υπηρεσιών του Παραρτήματος ΙΙ. Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών ανάλογο προς τον εκάστοτε κίνδυνο και να συνεκτιμούν ιδίως τα εξής στοιχεία: αα) την ασφάλεια των συστημάτων και των εγκαταστάσεων, ββ) τη διαχείριση συμβάντων, γγ) τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας, δδ) την παρακολούθηση, τους ελέγχους και τις δοκιμές δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων, εε) τη συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα, β) αξιολογεί τα μέτρα για την αποτροπή και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων συμβάντων, τα οποία πρέπει να λάβουν οι πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών και επηρεάζουν την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούν σε σχέση με τις υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙ, οι οποίες προσφέρονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειάς τους, γ) καθορίζει τη διαδικασία κοινοποίησης που πρέπει να τηρούν οι πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών, προκειμένου να κοινοποιούν στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και στην αρμόδια CSIRT, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, κάθε συμβάν που έχει σημαντικές επιπτώσεις στην παροχή της υπηρεσίας, η οποία υπάγεται σε κατηγορία υπηρεσιών που αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΙ και παρέχεται από αυτούς εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι

	ανωτέρω κοινοποιήσεις περιλαμβάνουν πληροφορίες που επιτρέπουν στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλει-ας και στην αρμόδια CSIRT να προσδιορίσουν τόσο τη σοβαρότητα του συμβάντος όσο και τις διασυνοριακές επιπτώσεις. Η κοινοποίηση δεν συνεπάγεται αυξημένη ευθύνη για τον κοινοποιούντα πάροχο. 2. Για να προσδιοριστεί αν οι επιπτώσεις ενός συμβάντος είναι σημαντικές, λαμβάνονται υπόψη ειδικότερα οι εξής παράμετροι: α) ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζονται από το συμβάν, ιδίως αυτών που εξαρτώνται από την υπηρεσία για την παροχή των δικών τους υπηρεσιών, β) η διάρκεια του συμβάντος, γ) το γεωγραφικό εύρος της περιοχής που επηρεάζεται από το συμβάν, δ) το μέγεθος της διατάραξης της λειτουργίας της υπηρεσίας, ε) η έκταση των επιπτώσεων στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Η υποχρέωση κοινοποίησης συμβάντος εφαρμόζεται μόνο αν ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που απαιτούνται για να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος του συμβάντος έναντι των παραμέτρων που αναφέρονται στις περιτπώσεις α΄ έως ε΄. 3. Όταν ένας φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών εξαρτάται από τρίτο φορέα παροχής ψηφιακών υπηρεσιών για την παροχή υπηρεσίας που είναι ουσιώδης για τη διατήρηση κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, κοινοποιείται από τον εν λόγω φορέα κάθε σοβαρή επίπτωση επί της συνέχειας των βασικών υπηρεσιών που οφείλεται σε συμβάν το οποίο επηρεάζει τον πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών.

	4. Κατά περίπτωση, και συγκεκριμένα αν το συμβάν με σημαντικές επιπτώσεις που αναφέρεται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 1 αφορά δύο (2) ή περισσότερα κράτη-μέλη, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ενημερώνει τα άλλα κράτη-μέλη που επηρεάζονται από το συμβάν. Στο πλαίσιο της ενημέρωσης αυτής, το ενιαίο κέντρο επαφής σε συνεργασία με την αρμόδια CSIRT πρέπει, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και την εθνική νομοθεσία που είναι σύμφωνη προς το ενωσιακό δίκαιο, να διαφυλάσσουν την ασφάλεια και τα εμπορικά συμφέροντα του παρόχου ψηφιακών υπηρεσιών, καθώς και το απόρρητο των πληροφοριών που ο τελευταίος έχει παράσχει. Το εθνικό ενιαίο κέντρο επαφής διαβιβάζει τις κοινοποιήσεις συμβάντων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας στα ενιαία κέντρα επαφής των άλλων επηρεαζόμενων κρατών-μελών. 5. Ύστερα από διαβούλευση με τον ενδιαφερόμενο πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια CSIRT, και, κατά περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια CSIRT άλλων ενδιαφερόμενων κρατών-μελών μπορούν να ενημερώνουν το κοινό σχετικά με μεμονωμένα συμβάντα ή να απαιτούν από τον πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών να το πράξει, όταν η ενημέρωση του κοινού είναι απαραίτητη για την πρόληψη συμβάντος ή την αντιμετώπιση συμβάντος που βρίσκεται σε εξέλιξη ή αν η αποκάλυψη του συμβάντος εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. 6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου Ι, δεν επιβάλλονται οποιεσδήποτε περαιτέρω υποχρεώσεις ασφάλειας ή κοινοποίησης στους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών. 7. Τα άρθρα 11 έως 13 δεν εφαρμόζονται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση

	2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 (ΕΕ L 124).
	Άρθρο 12 **Εφαρμογή και επιβολή** **(Άρθρο 17 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας: α) αξιολογεί και αναλαμβάνει δράση επιβάλλοντας τα απαραίτητα εποπτικά μέτρα, όταν της παρέχονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο ΙΙ. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να υποβάλλονται από μια αρμόδια αρχή άλλου κράτους-μέλους, στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, β) απαιτεί από τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών: αα) να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και των πληροφοριών τους, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων και εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας, ββ) να διορθώνουν οποιαδήποτε παράλειψη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11. 2. Αν ένας πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών έχει την κύρια εγκατάστασή του ή αντιπρόσωπο σε ένα κράτος-μέλος, αλλά τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών του βρίσκονται σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη-μέλη, η αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους της κύριας εγκατάστασης ή του αντιπροσώπου και οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών συνεργάζονται και παρέχουν αμοιβαία συνδρομή, εφόσον απαιτείται. Η συνδρομή και η συνεργασία μπορεί να καλύπτουν ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών και αιτήματα για τη λήψη των ανωτέρω αναφερόμενων εποπτικών μέτρων.
	Άρθρο 13 **Δικαιοδοσία και εδαφικότητα** **(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)**

	1. Ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών υπόκειται στη δικαιοδοσία των Ελληνικών αρχών όταν έχει την κύρια εγκατάστασή του στην Ελληνική Επικράτεια. Ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών θεωρείται ότι έχει την κύρια εγκατάστασή του στην Ελληνική Επικράτεια όταν έχει την έδρα του σε αυτήν. 2. Ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά προσφέρει, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ ορίζει αντιπρόσωπο στην Ένωση. Ο αντιπρόσωπος είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη - μέλη στα οποία προσφέρονται οι υπηρεσίες. Ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών θεωρείται ότι υπόκειται στη δικαιοδοσία του κράτους - μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αντιπρόσωπος. 3. Ο ορισμός αντιπροσώπου από τον πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών δεν θίγει τις νομικές ενέργειες που μπορεί να αναληφθούν κατά του ίδιου του παρόχου ψηφιακών υπηρεσιών.
	Άρθρο 14 **Εθελούσια κοινοποίηση** **(Άρθρο 20 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Οντότητες που δεν έχουν προσδιοριστεί ως φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και δεν είναι πά-ροχοι ψηφιακών υπηρεσιών μπορεί να κοινοποιούν σε εθελούσια βάση συμβάντα με σοβαρές επιπτώσεις στη επιχειρησιακή συνέχεια των υπηρεσιών που παρέχουν. 2. Κατά την επεξεργασία των κοινοποιήσεων, οι αρμόδιες αρχές ενεργούν σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί να δίνουν προτεραιότητα στην επεξεργασία των υποχρεωτικών έναντι των εθελούσιων κοινοποιήσεων. Οι εθελούσιες κοινοποιήσεις

	υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνον εφόσον η επεξεργασία αυτή δεν συνιστά δυσανάλογη ή περιττή επιβάρυνση για τα οικεία κράτη - μέλη. Η εθελούσια κοινοποίηση δεν συνεπάγεται την επιβολή στην κοινοποιούσα οντότητα υποχρεώσεων τις οποίες δεν θα είχε αν δεν προέβαινε στην εν λόγω κοινοποίηση.
	Αρθρο 14Α **Εξουσιοδοτικές διατάξεις** 1. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με: α. Τη μεθοδολογία, τους όρους και την εξειδίκευση των κριτηρίων για τον προσδιορισμό των Φ.Ε.Β.Υ., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 και τον χαρακτηρισμό ενός συμβάντος ως σοβαρής διατάραξης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5. β. Τις απαιτήσεις ασφαλείας και τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντων από τους Φ.Ε.Β.Υ. και τους Π.Ψ.Υ., σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 11, αντίστοιχα, για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων συμβάντων, και τη διαχείριση των κινδύνων που αφορούν στην ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που αυτοί χρησιμοποιούν στις δραστηριότητές τους, και ιδίως: βα. τον προσδιορισμό της μεθοδολογίας αξιολόγησης της καταλληλότητας των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που λαμβάνονται από τους Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ. και ββ. ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντων στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές. γ. Την αξιολόγηση συμμόρφωσης των Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ. ως προς την εφαρμογή των άρθρων 9 και 11,

	αντίστοιχα, καθώς και τη διαδικασία παροχής πληροφοριών, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 10 και την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 12, αντίστοιχα και δ. τα όργανα, τη διαδικασία, τη μεθοδολογία και τα πρότυπα επιθεωρήσεων και ελέγχων των Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ. από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. 2. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τα μέτρα και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων του άρθρου 15, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναπροσαρμογής τους.
	Αρθρο 14Β **Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής σε άλλες οντότητες** 1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την ασφάλεια Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών οντοτήτων που δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, οι παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 9, καθώς και το άρθρο 10 δύνανται να εφαρμόζονται αναλόγως και στις οντότητες αυτές σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 2 του παρόντος. 2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, δύναται να εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και λοιποί φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα και να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με: α. τους τομείς, υποτομείς, το είδος οντοτήτων ή υπηρεσιών, που δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, β. τη μεθοδολογία, τους όρους και την εξειδίκευση των κριτηρίων για την υπαγωγή οντοτήτων στις διατάξεις του παρόντος,

	γ. τις απαιτήσεις ασφαλείας που οφείλουν να τηρούν, δ. τις προϋποθέσεις, τις αρμόδιες αρχές και τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντος σε αυτές, και ε. την αξιολόγηση συμμόρφωσης, καθώς και τα όργανα, τη διαδικασία, μεθοδολογία και τα πρότυπα για τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων.
	Άρθρο 15 **Κυρώσεις** **(Άρθρο 21 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)** 1. Ο Διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας επιβάλλει κυρώσεις σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος νόμου, ως εξής: α) Αν διαπιστωθεί ότι φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών ή φορέας παροχής ψηφιακών υπηρεσιών δεν κοινοποιεί ή κοινοποιεί με αδικαιολόγητη καθυστέρηση συμβάν με σοβαρό αντίκτυπο στη συνέχεια των βασικών υπηρεσιών του, επιβάλλεται: αα) πρόστιμο μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με σύσταση για συμμόρφωση και προειδοποίηση επιβολής περαιτέρω κυρώσεων, ββ) πρόστιμο μέχρι του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής. β) Αν διαπιστωθεί ότι φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών ή φορέας παροχής ψηφιακών υπηρεσιών δεν λαμβάνει κατάλληλα και αναλογικά, τεχνικά και οργανωτικά, προληπτικά μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών που χρησιμοποιεί για τις υπηρεσίες αυτές, επιβάλλεται: αα) πρόστιμο μέχρι του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ με σύσταση για συμμόρφωση και

	προειδοποίηση επιβολής περαιτέρω κυρώσεων, ββ) πρόστιμο μέχρι του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής. γ) Αν διαπιστωθεί ότι φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν παρέχει ή παρέχει με αδικαιολόγητη καθυστέρηση οποιαδήποτε σχετική πληροφορία που ζητείται κατά τη διενέργεια ελέγχου ή τη διερεύνηση περιστατικού, επιβάλλεται: αα) πρόστιμο μέχρι του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ με σύσταση για συμμόρφωση και προειδοποίηση επιβολής περαιτέρω κυρώσεων, ββ) πρόστιμο μέχρι του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής. 2. Πριν από την επιβολή κυρώσεων, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ειδοποιεί εγγράφως το ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, παρέχοντας σε αυτό το δικαίωμα ακρόασης και παροχής εξηγήσεων σε ημερομηνία, που απέχει πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση της ειδοποίησης. Οι κυρώσεις επιβάλλονται με γραπτή και αιτιολογημένη απόφαση, η οποία κοινοποιείται στο ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και στην οποία προσδιορίζεται η παράβαση. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται στις ανωτέρω περιπτώσεις αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας.
	Άρθρο 16 Προσαρτώνται στον παρόντα νόμο και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτού τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
12.11.2024 19:13

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS GERAPETRITIS
12.11.2024 18:58

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
12.11.2024 19:50

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS LIVANIOS
12.11.2024 18:54

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
12.11.2024 19:50

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
12.11.2024 21:10

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL CHRYSOCHOIDIS
12.11.2024 19:38

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS
12.11.2024 19:20

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

THEODOROS SKYLAKAKIS
12.11.2024 18:54

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
12.11.2024 19:11

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
12.11.2024 19:57

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
12.11.2024 19:27

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
12.11.2024 19:38

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

SOFIA ZACHARAKI
12.11.2024 19:13

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

KONSTANTINOS TSIARAS
12.11.2024 19:32

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

CHRISTOS STYLIANIDIS
12.11.2024 18:56

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA KEFALOGIANNI
12.11.2024 19:00

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS PAPASTERGIOU
12.11.2024 18:56

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

VASILEIOS KIKILIAS
12.11.2024 18:54

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-SKERTSOS
12.11.2024 18:54

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS PAPATHANASIS
12.11.2024 19:17

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

PAVLOS MARINAKIS
12.11.2024 19:31

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ